

Årsredovisning 2023

Innehåll

Om Handelsbanken Liv	2
Året i korthet	3
VD HAR ORDET	4
Förvaltningsberättelse	6
5-årsöversikt	12
FINANSIELLA RAPPORTER	
Alternativ resultaträkning	13
Resultaträkning	14
Rapport över totalresultat	14
Resultatanalys	15
Balansräkning – tillgångar	16
Balansräkning – skulder	17
Rapporter över förändringar i eget kapital	18
Noter	19
STYRELSENS OCH VD:S UNDERSKRIFTER	35
REVISIONSBERÄTTELSE	36
STYRELSE OCH LEDNING	39
DEFINITIONER	40

Om Handelsbanken Liv

Försäkringar för ett tryggare liv och en rikare framtid

Handelsbanken Liv är Handelsbankens livförsäkringsbolag och ett helägt dotterbolag. Livbolagets försäkringar förmedlas via Handelsbankens kontor i Sverige, med visionen att bidra till ett tryggare liv och en rikare framtid. Handelsbanken Liv förvaltar cirka 250 miljarder kronor och har runt 100 anställda.

Året i korthet

Utvalda i upphandlingen av tjänstepension ITP

Vi blev återigen en av de utvalda aktörerna där de privatanställda tjänstemännen kan placera sin tjänstepension. Det nuvarande ITP-avtalet gäller fem år framöver och berör över två miljoner tjänstemän.

Sveriges första Svanenmärkta tjänstepension

Tjänstepensionserbudandet utvecklades med entrélösningen Hållbar Pension, Sveriges första Svanenmärkta tjänstepension.

Framgångsrik migrering till nytt försäkringsystem

De första försäkringarna flyttades under året till vårt nya försäkrings-system, som ger oss möjlighet att erbjuda våra kunder fler digitala tjänster samtidigt som vi blir mer effektiva som företag.

Förvaltad kapital

252

miljarder
kronor

Kunder

1,2

miljoner
försäkringsavtal

Resultat före skatt

1479

miljoner kronor

Andel hållbarhetsklassade fonder i vårt fondutbud

95%

Klassificeras enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar som artikel 8- eller artikel 9-fonder¹

Genomförd försäljning av norskt bestånd

Beståndsöverlåtelsen av de norska riskförsäkringarna slutfördes, vilket är ett viktigt steg mot ett ökat fokus på den svenska marknaden.

Bästa fondvalet för tjänstepension ITP

Handelsbanken Liv är bästa fondvalet och har flest mörkgröna fonder i ITP-upphandlingen enligt tidningen Privata Affärer.

¹ Artikel 8 innebär att fonden främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper. Artikel 9 innebär att fonden har hållbar investering som mål.

Tillsammans mot bättre pensioner – för samhället och individen

Det ska vara enkelt att fatta bra beslut om sin ekonomi. Med vår erfarenhet och kunskap vill vi hjälpa våra kunder att fatta välinformerade beslut om sitt sparande. Året som gått har varit händelserikt på många sätt. Omvärlden är turbulent och den makroekonomiska situationen innebär privatekonomiska påfrestningar för många. Som pensionsförvaltare fortsätter vi att stötta våra kunder genom livets alla skeden för att tillsammans skapa förutsättningar för långsiktig ekonomisk trygghet och en hållbar utveckling.

MOT ETT MINSKAT PENSIONS GAP

Under 2023 uppmärksammades skillnaderna i inkomster mellan kvinnor och män extra mycket när Claudia Goldin mottog Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne. Det är allmänt känt att denna inkomstskillnad har betydelse för pensionen. I Sverige är dock gapet mellan kvinnors och mäns pensioner större än inkomstskillnaderna mellan könen. Enligt Pensionsmyndigheten får kvinnor i snitt 7 300 kronor lägre pension varje månad än män, och flera undersökningar visar att det beräknas ta över 70 år innan pensionerna är jämställda. Det vill vi ändra på, och arbetar aktivt med att sprida kunskap om livsvalen som påverkar livsinkomsten och därmed pensionen. Tillsammans med Handelsbanken har vi bland annat utbildat över 2 000 rådgivare i jämställd pension och integrerat jämställdhet i rådgivningsverktyget som bankens alla rådgivare använder när de träffar kunder.

Vårt uppdrag är att hjälpa våra kunder att uppfylla sina ekonomiska mål och samtidigt bidra till en hållbar utveckling. Arbetet mot mer jämställda pensioner är en viktig del av det.

ÖKAD MÖJLIGHET FÖR KUNDERNA ATT GÖRA MILJÖMEDVETNA VAL

En annan del av forskningen som publicerats under året visar att det är svårt för konsumenter i Sverige att välja ett fossilfritt sparande för sin tjänstepension. Vi vill att våra kunder ska känna sig trygga i att det är enkelt att fatta beslut som både är bra för människa och miljö när man väljer oss för sin pension. Sedan 2021 erbjuder Handelsbanken Liv därför enbart fonder som väljer bort investeringar i fossila bränslen, och 95 procent av alla fonder i vårt utbud är hållbarhetsklassade enligt EU:s regelverk. Under året har vi även lanserat Sveriges första Svanenmärkta tjänstepension – entrélösningen Hållbar Pension. Svanenmärket är en nordisk miljömärkning och ett konkret sätt för oss att göra det enkelt för alla som vill spara mer hållbart.

För att påverka fler i rätt riktning deltog vi i en paneldebatt under klimattoppmötet COP28, där vi bland annat uppmärksammades för att vi var det första försäkringsbolaget i världen som valde att ställa oss bakom det globala initiativet Fossilnedrustningsavtalet.

FOKUS PÅ DEN SVENSKA MARKNADEN

Vi strävar efter att vara ett ledande försäkringsbolag för tjänstepension för svenska företagare och anställda och har under året avancerat i arbetet med att överlåta våra verksamheter i Finland och Norge. Som en del av Handelsbankens avyttring av verksamhet i Finland, ingick Handelsbanken Liv överlåtelseavtal med Fennia Liv under det andra kvartalet 2023. Affären är villkorad av sedvanliga myndighetsgodkännanden och förväntas slutföras under 2024. Under det fjärde kvartalet 2023 slutförde Handelsbanken Liv överlåtelsen av det norska försäkringsbeståndet, och Handelsbanken Livs norska filial planeras att avvecklas under första kvartalet 2024.

FRAMSTEG SOM GYNNAR KUNDERNA

2023 har varit ett händelserikt år i Handelsbanken Liv. I mars fick vi besked om att vi återigen blivit utvalda i ITP-upphandlingen för fondförsäkring, vilket innebär att Handelsbanken Liv de kommande fem åren är ett av fem valbara bolag där de privatanställda tjänstemännen kan placera sin tjänstepension.

Under året togs också ett viktigt steg i omställningen till en ny teknisk infrastruktur, när vi flyttade över de första försäkringarna till vårt nya försäkringssystem. Omställningen fortsätter de kommande åren, vilket ger oss möjlighet att successivt erbjuda fler digitala tjänster som underlättar vardagen för våra kunder samtidigt som vi blir mer effektiva som företag. Några nyheter som lanserats för våra tjänstepensionskunder under 2023 är bland annat möjligheten att signera kundhandlingar digitalt och fler funktioner för att administrera tjänstepensionen digitalt.

Trots en osäker omvärld levererar Handelsbanken Liv ett starkt resultat för 2023. Det förvaltade kapitalet ökade med 15 procent till följd

av ökade premiebetalningar och en positiv värdeutveckling.

Det ska vara enkelt att fatta bra beslut om sin ekonomi. När det gäller pension, kan ett litet beslut idag göra stor skillnad när vi betalar ut pensionen i framtiden.

Jag vill passa på att tacka dig som kund hos oss för förtroendet. Tillsammans, genom ditt val och vår kunskap – skapar vi förutsättningar för långsiktig ekonomisk trygghet och en hållbar utveckling.

Stockholm i mars 2024
Tobias Lindhe

Förvaltningsberättelse

Handelsbanken Liv Försäkringsaktiebolag med organisationsnummer 516401-8284 (Handelsbanken Liv) har sitt säte i Stockholm. Bolaget är ett helägt dotterbolag till Svenska Handelsbanken AB (publ), organisationsnummer 502007-7862 (Handelsbanken). Styrelsen och verkställande direktören för Handelsbanken Liv avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

INLEDNING

Handelsbanken Liv bedriver livförsäkringsverksamhet som inkluderar sparförsäkringar med fond- och depåförvaltning, traditionell förvaltning samt riskförsäkring. Vår vision är försäkringar för ett tryggare liv och en rikare framtid.

Verksamhet

Handelsbanken Livs erbjudande ska hjälpa våra kunder att uppfylla sina ekonomiska mål och bidra till en hållbar utveckling i samhället. Det ska ge en rikare framtid – planetär avlastning, finansiell avkastning samt stabilitet och trygghet. Vi gör det genom att ta ett samlat ansvar för kundernas behov av sparande och försäkringar genom hela livet, med fokus på en god och hållbar värdeutveckling.

Handelsbanken Liv ska vara ett tillgängligt försäkringsbolag som med omtanke och enkelhet ska erbjuda Handelsbankens kunder en försäkrad trygghet och en flexibel förvaltning av försäkringskapitalet. Detta sker via Handelsbanken där produkter för långsiktigt sparande är en naturlig del av kunderbjudandet.

Koncernstruktur

Koncernen Handelsbanken Liv omfattar, förutom moderbolaget Handelsbanken Liv, de helägda dotterbolagen SHB Liv Försäkrings AB i Finland (SHB Liv), Handelsbanken Fastigheter AB (Fastighetsbolaget) samt det vilande bolaget Svenska RKA International Insurance Service Aktiebolag. Koncernen Handelsbanken Liv omfattas av Handelsbankens koncernredovisning. Denna årsredovisning omfattar endast Handelsbanken Liv.

Försäljning av sparförsäkringar med fondförvaltning i Finland sker genom dotterbolaget SHB Liv, medan försäljning av riskförsäkringar i Finland sker genom en filial till Handelsbanken Liv. För mer information om utvecklingsprojekt i Norge och Finland, se avsnitt Avyttring av utländska försäkringsverksamheter.

Fastighetsbolaget bedriver förvaltning av fastigheter som till huvuddelen hyrs av Handelsbanken och dess dotterbolag. Handelsbanken Liv lägger ut försäkringsverksamhet genom att köpa tjänster från moderbolaget Handelsbanken. Det rör främst IT-tjänster, försäkringsförmedling, HR-tjänster, kapitalförvaltning, redovisningstjänster samt myndighetsrapportering.

Bolaget köper också internrevisionstjänster från Handelsbanken. Dessa tjänster ersätts i enlighet med fastlagda internpriser inom Handelsbanken baserade på allmänt accepterade transfer pricing-principer.

Resultat

Förvalt kapital i Handelsbanken Liv uppgick vid årets utgång till 252,1 miljarder kronor (220,1). Förvalt kapital i fondförsäkring uppgick till 194,1 miljarder kronor (168,8) och ökade till följd av positiva nettoflöden och värdeutveckling. Nettoflödet i fondförsäkring uppgick till 6,7 miljarder kronor (5,6). Depåförsäkring ökade och totalt förvalt kapital uppgick till 52,0 miljarder kronor (45,1), nettoflödet uppgick till 2,3 miljarder kronor (3,8). Kapitalet i traditionellt förvaltd försäkring med garanterad ränta, vilken är stängd för nyteckning, minskade från 5,9 miljarder kronor vid årets ingång till 5,7 miljarder kronor vid årets utgång. Nettoflödet uppgick till -0,5 miljarder kronor (-0,5).

Resultatet för Handelsbanken Liv före skatt uppgick till 1 479 miljoner kronor (881). Resultatökningen förklaras främst av ökat finansiellt resultat hänförligt till traditionellt förvaltd försäkring.

Det administrativa resultatet uppgick till 1 064 miljoner kronor (1 098). Intäkterna var på samma nivå som föregående år. Kostnaderna ökade främst till följd av högre kostnader för köpta tjänster.

Riskresultatet för 2023 sjönk till 149 miljoner kronor (179). Resultatet kommer huvudsakligen från döds- och sjukfallsresultat. Minskningen förklaras främst av att försäljning av stora delar av det norska riskförsäkringsbeståndet gav en positiv engångseffekt i riskresultatet 2022.

Avkastningen inom traditionellt förvaltd försäkring var högre än den garanterade räntan vilket innebar att kapitaltillskott per den 31 december 2023 uppgick till 0 miljoner kronor (453).

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att totala medel till årsstämmans förfogande, 11 443 148 684 kronor, ska balanseras i ny räkning. Detaljerat förslag till vinstdisposition framgår av not 45.

FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN

Omvärlden

Handelsbanken Liv följer utvecklingen av den geopolitiska osäkerheten som råder i omvärlden och utvärderar löpande de effekter detta kan få på bolagets kunder och verksamhet. Den amerikanska bankkrisen i början av året, och den efterföljande uppmärksamheten kring svenska pensionsinvesteringar bedöms inte ha påverkat Handelsbanken Liv som bolag.

Avyttring av utländska försäkringsverksamheter

Handelsbanken Liv har under 2023 verkställt beståndsoverlåtelsen av kvarvarande aktiva norska riskförsäkringar. Efter transaktionen som slutfördes i december 2023 kvarstår endast riskförsäkringar i Norge tecknade före 2008 och som är i run-off.

Processen för avyttring av Handelsbanken Livs filial och dotterbolaget i Finland pågår fortsatt. Processen är integrerad med moderbolaget Handelsbankens process för att avyttra sina finska verksamheter.

För vidare information se not 43.

Marknad och affär

Målsättningen är att bli marknadsledande inom sparförsäkring med fondförvaltning, med fokus på tjänstepensionslösningar för företag och anställda. Med ledande menar vi att kunderna ska uppleva oss som det självklara valet inom kapital-, placerings- och försäkringsrådgivning med ett produktutbud som levererar på vårt kundlöfte. I Handelsbanken är tjänstepension ett uttalat fokusområde, där målsättningen är att öka marknadsandelen genom kundmöten. Handelsbanken Livs inriktning är att tillhandahålla försäkringar, som gör det möjligt för vår distributör att erbjuda kunderna försäkringsprodukter som möter deras samlade behov av försäkringar för sparande eller skydd vid dödsfall, sjukdom och olycksfall.

Kundmöten om försäkring sker idag såväl genom personliga möten med rådgivning på Handelsbankens kontor som via digitala online-möten på tid och plats som kunderna väljer själva. Potentialen att växa är stor genom att erbjuda försäkringslösningar för befintliga företagskunder i Handelsbanken, där många

antingen helt saknar pensionsavsättningar och riskförsäkring eller historiskt valt att spara hos en annan försäkringsgivare. År 2023 hade cirka 19 procent av Handelsbankens aktiva företagskunder sin tjänstepension via Handelsbanken Liv.

Nyför säljning och utveckling av förvaltad kapital påverkas i stor utsträckning av utvecklingen på de finansiella marknaderna, då en dominerande andel av verksamheten avser fond- eller depåförsäkring där kunderna huvudsakligen investerar i aktiemarknaderna. Under 2023 har börsklimatet präglats av stigande räntor och hög inflation samtidigt som omvärldsfaktorer bidrog till oro, osäkerhet, stora marknadsrörelser och avvaktande investeringar.

Ett viktigt verktyg för att öka tillväxten är att förbättra kundupplevelsen. Kunder efterfrågar tips och inspiration om sparande för att få bättre kontroll och översikt över sin framtida pension. Under perioden november 2022–november 2023 har Handelsbanken haft 1,2 miljoner inloggade besök på pensionssidorna i Internetbanken Privat. Bland företagskunderna har det varit 170 000 unika besökare på pensionssidorna i Internetbanken Företag, vilket är en ökning med 5 procent från året innan. Antalet sidvisningar av menyvalet Pension i appen under perioden uppgår till 6,7 miljoner. Fortsatt utveckling av innehåll i våra digitala kanaler är en möjlighet att skapa en närmare relation med kunderna. Bolaget har fullt fokus på att ersätta gamla försäkringssystem vilket möjliggör digitalisering. Under året har över 250 000 försäkringsavtal inom ITP migrerats till det nya försäkringssystemet Lumera. Flera initiativ sjuösettes för att effektivisera administrationen och distributionen av tjänstepension för att förbättra vårt tjänstepensionserbjudande. I kvartal tre lanserades utökade möjligheter till digital rapportering för att öka arbetsgivares enkelhet att administrera sin tjänstepension. När företagskunderna enkelt kan sköta många ärenden själv, kommer behovet av manuell support och pappersblanketter att minska.

Även för privatkunder har flera nya digitala möjligheter lanserats. När försäkringar migreras till Lumera kan kunderna själva i större utsträckning hantera sina försäkringar på webben, exempelvis byta fonder. Funktionalitet har också utvecklats för att digitalt skicka och signera blanketter samt att teckna och genomföra ändringar i försäkringar. Den förbättrade digitala funktionaliteten bidrar till ökad enkelhet för kund, samtidigt som rådgivarna ökar effektiviteten i sitt arbete. Implementering av Lumera kommer pågå de kommande åren och fler digitala möjligheter kommer successivt möjliggöras.

Den pågående digitaliseringen ökar kundupplevelsen när vi tar bort utskick och blanketter i pappersform till både företag och privatkunder. Målet är att effektivisera verksamheten och samtidigt bidra till en lägre klimatpåverkan.

Handelsbanken Livs strategi är att erbjuda ett brett utbud av fonder inom fondförsäkring – fler

valbara fonder och fler fonder med klimat- och miljölösningar. Under 2023 lanserades den nya entrélösningen Handelsbanken Hållbar Pension, för Handelsbankens Tjänstepension, Direkt-pension, Pension för Egenföretagare samt ITP. Handelsbanken Hållbar Pension är Sveriges första Svanenmärkta entrélösning för individuell och kollektivavtalad tjänstepension. Entrélösningen placeras i fonder med hållbarhetskriterier och har en individuell nedtrappning av risk inför och under pensionsutbetalningen.

Handelsbanken Liv fick under året återigen förtroendet att vara valbart inom ITP de kommande fem åren. Därmed är bolaget inom fondförsäkring fortsatt valbart inom samtliga kollektivavtalade avtalsområden. Bolaget är ett uppskattat val i kryssmarknaden och har stärkt erbjudandet inom ITP med en ny entrélösning och sänkta avgifter på äldre ITP-försäkringar. Nyför säljningen av avtalspension ökade med 24 procent jämfört med 2022. Handelsbanken Livs marknadsandel inom avtalspension är stabil. Kombinationen av sänkta avgifter och fokus på investeringar med hållbarhet som mål bidrar till ett konkurrenskraftigt erbjudande och goda tillväxtpotentialer.

Nyför säljningen av löpande premier ökade med 12 procent och fortsatte att utvecklas väl. Nyför säljning av tjänstepension, exklusive inflyttat kapital, steg med 2 procent. Totala premieinkomster från tjänstepension ökade med 16 procent till 4 638 miljoner kronor (4 014).

Nyför säljningen av kapitalförsäkring ökade med 8 procent. Återköp av kapitalförsäkringar ökade på marknaden och även hos Handelsbanken Liv. Bakgrunden kan vara stigande räntor och hög inflation som lett till att ökade boendekostnader medför behov av att realisera sparttillgångar.

Handelsbanken Liv är en av de större aktörerna på flyttmarknaden. Bolagets nettoflöde ökade under året trots en hög konkurrens och ökad aktivitet från andra bolag. Konkurrentens bidrog till en högre utflytt av försäkringskapital till andra försäkringsbolag, vilket dock till stor del kompensades av ökad efterfrågan från Handelsbankens kunder att samla sina försäkringar i Handelsbanken Liv. Handelsbanken har under året utvecklat, genomfört utbildningar och lanserat ett verktyg för att rådgivare ska kunna ge ett än bättre stöd och guidning till kunder vid flytt av kollektivavtalad tjänstepension. Utöver det har Handelsbanken gjort en omfattande utbildningsinsats för samtliga tjänstepensionsrådgivare för att ytterligare höja kompetensen och kvaliteten vid rådgivning om tjänstepension.

Ett förbättrat bolåneskydd lanserades under senare delen av 2021 och försäljningen för 2023 har visat en ökande tillväxt. En ökad upplevd osäkerhet i omvärlden visar på behovet av försäkring för ökad trygghet. För att erbjuda ett heltäckande försäkringskydd kompletteras bolagets försäkringsprodukter i Handelsbanken därför med riskförsäkringar från andra försäkringsgivare.

FRAMTIDA UTVECKLING OCH UTMANINGAR

Den omvärld som Handelsbanken Liv verkar i förändras kontinuerligt och det finns stora behov av effektivisering såväl inom branschen som bland aktörer på marknaden. Handelsbanken Liv har ett stort fokus på digitalisering för ökad kundnytta, effektivisering av processer samt förnyelse av den infrastruktur som stöttar affären. Implementering av det nya försäkringssystemet Lumera, som kommer förtgå de kommande åren är den centrala delen av detta arbete.

Affärsmodeller är under förändring på marknaden och kommer fortsätta att utmanas till följd av nya regelverk, men även utifrån behov av ökad digitalisering. Även ändrade regelverk ökar kraven att proaktivt digitalisera. Ett starkt fokus ligger på att löpande anpassa erbjudandet till kundernas krav och behov samt en strävan efter att minska pappersutskick för att värna miljön.

Handelsbanken Liv har en tradition av att gå före vad gäller förändrade affärsmodeller som syftar till att förbättra erbjudandet för våra kunder. År 2001 var Handelsbanken Liv det första ömsesidigt drivna försäkringsbolaget att ombildas, och några år senare var vi också först med att införa fri flytträtt för samtliga försäkringar, oavsett förvaltningsform eller när de är tecknade. Under perioden 2020–2021 har Handelsbanken Liv också slopat alla flyttavgifter vid flytt av försäkring, inklusive kollektivavtalad försäkring via valcentral, med syfte att öka rörligheten för försäkringskunderna.

KAPITALFÖRVALTNING

Handelsbanken Liv delar upp försäkringsbeståndet för traditionella försäkringar med garanterad ränta i delbestånd utifrån garantinivå. Kapitalet i varje delbestånd förvaltas i en separat tillgångsportfölj. Tillgångarna förvaltas så att de utifrån respektive delbestånds förutsättningar tryggar bolagets försäkringsåtaganden mot kund. Varje delbestånd tilldelas avkastningsrätten från den till delbeståndet kopplade tillgångsportföljen.

Styrelsen i Handelsbanken Liv fastställer bolagets placeringspolicy som definierar de övergripande ramarna för tillgångsallokeringen. Huvuddelen i samtliga portföljer placeras i räntebärande värdepapper. Därutöver är en mindre del placerad i andra tillgångar med högre risknivå. Andelen icke räntebärande tillgångar varierar över tid och mellan de olika delportföljerna.

Förvaltningsportföljerna placeras uppdelade i tre huvudgrupper:

- försäkringar med 3 procents årlig garanti
- försäkringar med 3 procents slutgaranti
- försäkringar med 5 procents årlig garanti.

Uppdelning av försäkringsbeståndet inom traditionellt förvaltad försäkring utifrån typ av garanti, ålder och skattekategori infördes 2009. Mot

bakgrund av beståndets utveckling sedan dess har styrelsen fattat beslut om en ny uppdelning av försäkringsbeståndet utifrån endast typ av garanti; 3 procent årlig garanti, 5 procent årlig garanti eller 3 procent slutgaranti. Förändringen trädde i kraft 1 januari 2023.

För försäkringar med 3 procents årlig garanti blev den genomsnittliga avkastningen för 2023 5,4 procent (-4,4), för försäkringar med 3 procents slutgaranti 7,2 procent (-6,4), och för försäkringar med 5 procents årlig garanti uppgick den till 5,8 procent (-4,9).

För sparande i fond- och depåförsäkring lämnar Handelsbanken Liv inte någon garanti för sparandets värdeutveckling, utan försäkringstagarna står för placeringsrisken. Fondförsäkringskunderna erbjuds i huvudsak fonder från Handelsbankens fondbolag för sina placeringar.

SOLVENS

Handelsbanken Liv tillämpar från och med den 1 januari 2019 Solvens 2-regelverket för hela försäkringsverksamheten.

Solvens 2-regelverket är ett riskbaserat regelverk för fastställande av kapitalkrav i syfte att säkerställa att försäkringsbolagen har tillräckligt kapital för fullföljande av sina åtaganden även under oförutsedda negativa händelser. Solvenskapitalkravet beräknat enligt Solvens 2 innefattar kapital för att täcka marknadsrisker, försäkringsrisker, motpartsrisker samt operativa risker.

Solvenskvoten per den 31 december 2023, beräknat enligt Solvens 2-regelverket, uppgick till 2,26 (2,32).

PERSONAL

Vid utgången av 2023 hade Handelsbanken Liv 90 anställda (104), varav 99 procent var anställda i Sverige. Principer och processer för ersättningar till ledande befattningshavare och ledning redovisas i not 17 Personalkostnader. Ansvarig för internrevisionsfunktionen är vid utgången av året tillika anställd i Handelsbanken och Handelsbanken Liv och ingår i antalet anställda.

UTVECKLING OCH KARRIÄR

Handelsbanken Livs styrka bygger på medarbetarnas samlade kompetens. När våra medarbetare utvecklas, utvecklas också bolaget. En viktig del av utvecklingen är lärandet i det dagliga arbetet. Kompetens i Handelsbanken Liv innebär att var och en ska inhämta, använda, utveckla och utbyta kunskaper, färdigheter och erfarenheter. Varje medarbetare har ett ansvar att utveckla den egna kompetensen. Viktiga färdigheter är att kunna tänka nytt och att kunna förändra sina tankemodeller och sitt sätt att agera. Alla medarbetare är delaktiga när den egna enhetens verksamhetsplan tas fram. Med utgångspunkt i verksamhetsplanen har medarbetaren och närmaste chef utvecklingssamtal minst en gång per år. I samtalet diskuteras hur medarbetaren kan bidra till att verksamhetens mål uppnås och vilka förutsättningar som

behövs för att medarbetaren ska kunna lösa sina uppgifter. Samtalet inkluderar även medarbetarens framtida utveckling och karriär. Utvecklingssamtalen resulterar i en individuell handlingsplan som kontinuerligt följs upp.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Handelsbanken Liv utgår från Handelsbankens arbete med jämställdhet och mångfald som bygger på tilltro och respekt för individen – både medarbetare och kund. Att arbeta med jämställdhet, mångfald och inkluderande kultur ska vara en integrerad del av det dagliga arbetet. Mångfald är en viktig faktor för att skapa lönsamhet och för att vara en attraktiv arbetsgivare. Genom en inkluderande kultur drar vi nytta av de fördelar som mångfald och jämställdhet skapar. Genom olika aktiviteter ökar vi medvetenheten kring hur sociala och kulturella normer och värderingar påverkar oss i vardagen. Handelsbanken Liv strävar efter att uppnå och bibehålla en jämn könsfördelning i olika roller och delar av Handelsbanken Liv.

ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA

Handelsbanken Liv följer Handelsbankens riktlinjer för arbetsmiljö. Det övergripande målet är att ha en arbetsmiljö där medarbetarna mår bra, utvecklas och fungerar optimalt. Varje chef ansvarar för att tillsammans med sina medarbetare och facklig representant eller personalrepresentant, regelbundet utföra arbetsmiljöundersökningar bland annat utifrån våra friskfaktorer som bygger på bankens kultur och värderingar. Utifrån resultat och gemensam dialog skapas därefter arbetsmiljöplaner med aktiviteter som blir en del av enheternas verksamhetsplaner. Genom kontinuerlig dialog mellan chef och medarbetare skapas möjlighet att fånga tidiga signaler på ohälsa och att säkerställa att arbetssituationen är hållbar över tid.

ETIK

Handelsbanken Liv har en policy om etik som fastställts av bolagets styrelse. Policyn anger att verksamheten ska präglas av hög etisk standard. Medarbetare ska uppträda så att förtroendet för bolagen upprätthålls. Alla anställda ska årligen exempelvis genomföra e-utbildningar i etik och åtgärder mot penningtvätt. Det åligger alla anställda att ansvara för sitt handlande, såväl professionellt som i sociala och etiska frågor.

HÅLLBARHET OCH ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Handelsbanken Liv är en del av Handelsbanken-koncernen och omfattas därmed av koncernens krav på hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen. Svenska Handelsbanken AB (publ), organisationsnummer 502007-7862, med säte i Stockholm, har i årsredovisningen för 2023 upprättat en lagstadgad hållbarhetsrapport som uppfyller kraven i årsredovisningslagen. Rapporteringen omfattar hela koncernen.

DIREKT MILJÖ- OCH KLIMATPÅVERKAN

Handelsbanken Liv följer de av Handelsbanken fattade besluten avseende miljöarbete. Vår ambition är att linjera vår affärsverksamhet med ett 1,5°C-scenari och att nå nettonoll utsläpp av växthusgaser så snart det är möjligt, men senast 2040. Inom Handelsbanken Liv pågår ett systematiskt arbete för att kontinuerligt bidra till det koncernövergripande klimatmålet.

Energi och koldioxid

Handelsbanken Livs direkta miljöpåverkan kommer framförallt från energiförbrukning, tjänsteresor och transporter samt resursanvändning som till exempel pappersförbrukning. Bolaget arbetar med att minimera de koldioxidutsläpp som verksamheten genererar. Det genomförs kontinuerligt förändringar som tillsammans resulterar i minskad miljö- och klimatpåverkan. Den totala mängden kundhandlingar som skickats ut har ökat med 14 procent. Främst hänförligt till engångsutskick till följd av pågående systembyte. Under året har den digitala hanteringen ökat, vilket har lett till att andelen digitala utskick nu uppgår till 73 procent av samtliga utskick. Samtidigt har pappersutskicken minskat med 2 procentenheter från 2022.

Klimatkompensation

Handelsbanken Liv arbetar kontinuerligt med att minimera de utsläpp som verksamheten genererar. Därtill klimatkompenseras Handelsbanken Livs koldioxidutsläpp som en del i Handelsbankens klimatkompensation för de redovisade koldioxidutsläppen.

STYRNING HÅLLBARHET

Arbetet med hållbarhet och därtill kopplade risker utgör en del av Handelsbanken Livs riskhantering. Styrelsen i Handelsbanken Liv ansvarar för att fastställa mål och strategier samt anta policyer på hållbarhetsområdet. Vid beslut om riktlinjer och fattar löpande beslut löpande kopplade till detta område, till exempel nya eller förändrade försäkringsprodukter, investeringar inom ramen för traditionella försäkringar (säljstoppade) samt valbara fonder inom fondförsäkring. Följande kommittéer bereder olika frågor inför beslut av vd:

- Produktkommittén – tillsyn av produkter och tjänster. Produktkommittén har två utskottskommittéer:
  - Investeringskommittén – arbetar med investeringar inom ramen för traditionella försäkringar.
  - Fondurvalskommittén – föreslår val eller borttag av fonder, utvärdering av fonder och fondbolag som är valbara inom fondförsäkring enligt metoden Välj in, Välj bort och Påverka. Varje fondbolag utvärderas genom en kvalitativ analys som bland annat omfattar organisation, förvaltnings-team och investeringsmetodik samt ett antal kvantitativa finansiella kriterier och

bolagets grundläggande hållbarhetskriterier (utöver de grundläggande kriterierna finns ytterligare kriterier kopplat till miljö och klimat). Exempel på några kriterier som ska uppfyllas vid val av fondbolag eller fonder är att de:

- o stödjer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI) samt FN:s Global Compact,
- o strävar efter att investera i företag och projekt som stödjer FN:s Globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030),
- o väljer bort investeringar i bolag med kontroversiell verksamhet, såsom alkohol, tobak, cannabis, kommersiell spelverksamhet, förbudna vapen, kärnvapen, vapen och krigsmateriel, pornografi samt internationella normbrytare samt,
- o väljer bort investeringar i bolag med betydande verksamhet inom produktion och/eller distribution kopplat till utvinning av fossila bränslen eller fossil kraftgenerering (olja, kol, gas). Undantag kan göras för så kallade omställningsbolag.¹

Bolagets hållbarhetsarbete bedrivs och hålls samman av hållbarhetsansvarig och ett hållbarhetsteam. Det löpande arbetet styrs av antagna policyer och strategier.

Policyer och riktlinjer inom hållbarhet:

- Policy för hållbarhet.
- Policy för ansvarsfulla investeringar.
- Riktlinjer avseende övergripande mål och strategi för hållbarhetsarbete.
- Riktlinjer för miljö- och klimatförändring.
- Riktlinjer avseende mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden.
- Riktlinjer för tobaksindustri.
- Riktlinjer avseende affärsrelationer med vapen- och försvarsindustri.
- Riktlinjer för Fondurvals- samt Investeringskommittén.

HÅLLBARHETSMÅL

Handelsbanken Livs mål syftar till att främja hållbar utveckling för såväl kommande generationer som för vår planet. Målen är uppdelade i tre områden: miljö, socialt ansvar och affärsetik.

Miljö: Investeringar för en klimatneutral framtid

Det övergripande klimatmålet är att nå nettollutsläpp av växthusgaser från investeringsportföljen så snart det är möjligt men senast 2040. Delmål som ska uppfyllas senast 2025 är:

- Minska klimatavtrycket från den egna verksamheten med 25 procent.

- Öka utbudet av fonder med klimat- och miljölösningar med 15 procent.
- Enbart erbjuda fonder som väljer bort fossila bränslen.

Socialt ansvar: Jämställd pension

Det övergripande sociala hållbarhetsmålet är att skapa långsiktig ekonomisk trygghet för alla våra kunder, och särskilt bidra till att minska inkomstgapet mellan män och kvinnor vid pension. Delmål för att uppnå ökad ekonomisk självständighet genom jämställd pension till 2025 är:

- Minska pensionsgapet mellan män och kvinnor genom affärsutveckling och utbildning om jämställd pension.
- Minska ekonomisk ojämlikhet genom ökad tillgänglighet av finansiella tjänster.
- Öka verksamhetens kunskap om jämställdhet på bolags- och enhetsnivå.

Affärsetik: Hållbara inköp och fondleverantörer

Det övergripande hållbarhetsmålet avseende affärsetik syftar till att utvärdera och ställa krav på att valda leverantörer och partners lever upp till de hållbarhetskrav som ställs. Så snart det är möjligt, men senast 2025, ska Handelsbanken Liv säkerställa att de fondleverantörer vars fonder bolaget erbjuder i de försäkringar som tillhandahålls, aktivt arbetar för att uppnå Parisavtalets klimatmål och bidrar till investeringar som främjar Agenda 2030. Delmål inom detta område som ska uppnås före 2025 är:

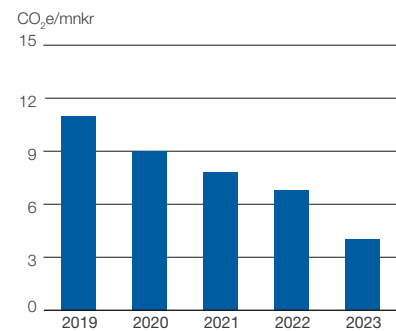
- Verksamhetens inköp och utlagda verksamhet är hållbara.
- Endast erbjuda fonder från leverantörer med åtagande till Parisavtalet.
- Endast erbjuda fonder från leverantörer som aktivt bidrar till Agenda 2030.

Minskad koldioxidintensitet

Beräkningarna för koldioxidintensitet för det förvaldade kapitalet görs med hjälp av utsläppsdata som tagits fram av ISS Ethix, där direkta och indirekta utsläpp (Scope 1 och 2) ingår. Under 2023 har Handelsbanken Liv sänkt koldioxidintensiteten från det förvaldade kapitalet i aktiefonder och blandfonder kopplade till fondförsäkring och traditionellt försäkring i Sverige. Portföljviktad koldioxidintensitet har minskat med 41 procent, från 6,8 ton CO₂e/mnkr 2022 till 4 ton CO₂e/mnkr 2023.

Handelsbanken Liv följer investeringarnas koldioxidintensitet, det vill säga de utsläpp av växthusgaser som genereras hos de företag som fonderna i portföljen investerar i. Handelsbanken Liv har valt att redovisa koldioxidintensitet enligt Svensk Försäkrings rekommendationer, vilket innebär att den uttrycks som ett viktat genomsnittligt värde.

Portföljviktad koldioxidintensitet 2018–2023

Ett ansvarsfullt fondbud

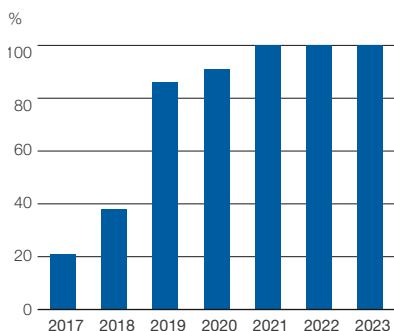
Minst årligen genomförs en utvärdering av fonder och fondbolag inom ramen för bolagets riktlinjer gällande fondurvalsprocessen. Vid denna uppföljning analyseras och bedöms fondbolagens och förvaltarnas integrering av hållbarhet och efterlevnad av åtaganden genom att exempelvis inkludera arbete för omställning i linje med Parisavtalet och Agenda 2030. Livbolagets processer för upphandling av externa leverantörer följer de antagna hållbarhetsambitioner, och inga avvikelser har identifierats som står i strid med koncernens uppförandekod.

Sedan 2021 erbjuder Handelsbanken Liv enbart fonder som väljer bort fossila bränslen. Undantag kan göras för omställningsbolag vars verksamhet till mindre del härrör från fossil energiutvinning under förutsättning att bolaget har dokumenterade planer för omställning i linje med Parisavtalet. Under 2023 bestod 95,4 procent (95) av Handelsbanken Livs fondbud av fonder som antingen främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper (artikel 8) eller har hållbara investeringar som mål (artikel 9). Vid slutet av 2023 var 10 av 87 fonder klassificerade enligt artikel 9, och 73 av 87 enligt artikel 8.

Andelen gröna obligationer i de traditionellt förvaldade försäkringarna uppgick vid årets slut till cirka 1,4 miljarder kronor.

¹ Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas för bolag som är involverade i kraftgenerering och ställer om sin verksamhet från fossil energiproduktion till förnybar. Riktlinjerna innebär nolltolerans för investeringar i bolag med verksamhet hänförlig till arktisk oljeborrning, brytning av oljesand och kolbrytning som ofta har en större negativ påverkan på miljö och biologisk mångfald.

Andel fonder som väljer bort fossila bränslen inom fondförsäkring Sverige¹

¹ Fonderna i utbudet väljer bort bolag vars omsättning till mer än 5 procent härrör från utvinning eller distribution av fossila bränslen (kol, olja och gas). För arktisk oljeborrning, utvinning av oljesand samt kolbrytning gäller nolltolerans (0 procent). Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas under en period om ett bolag inom energisektorn uppfyller definitionen på omställningsbolag, dock ej om omsättningen härrör från någon av verksamheterna där nolltolerans gäller för exkludering.

Hållbarhetsrelaterade regelverk

Handelsbanken Liv har under året slutfört implementeringen av den andra nivån av SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) samt EU-taxonomin. Under året har påverkan på verksamheten analyserats och arbetet pågår för att i policyer, produktinformation, webb och rapportering möta transparenskraven. Bolaget är delaktigt i det arbete som inletts på koncernövergripande nivå kring implementeringen av det nya EU-direktivet CSR (Corporate Sustainability Reporting Directive). Arbetet kommer pågå under hela 2024.

Samarbetsinitiativ

Handelsbanken Liv har anslutit sig till flera olika samarbetsinitiativ, bland annat:

- FN:s principer för hållbara försäkringar (PSI).
- Tobacco Free Portfolios.
- Fossilnedrustningsavtalet (The Fossil Fuel Non-Proliferation Treaty).

Bolaget deltar även i referensgrupper och samarbete inom ramen för branschorganisationen Svensk Försäkring, med syftet att etablera standarder och bedriva gemensamt remiss- och påverkansarbete.

Hållbarhetsrapporter

Årtigen publicerar Handelsbanken Liv en rapport som utgår från FN:s fyra principer för hållbara försäkringar (PSI), samt en klimatrapport i enlighet med TCFD:s (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) rekommendationer.

Mer information om hur Handelsbanken Liv arbetar med hållbarhet går att läsa på Handelsbankens webbplats.

Året 2023

I februari lanserade Handelsbanken Liv Sveriges första Svanenmärkta entrélösning för tjänste-

pension. Samtliga aktiefonder i entrélösningen har en Svanenmärkning. Svanenmärket på en fond innebär att 23 obligatoriska krav ska var uppfyllda. Fonderna ska välja bort branscher som löper stor risk att ha negativ effekt på vår omvärld, som fossila bränslen, tobak och kontroversiella vapen. Fondförvaltaren använder kapitalet och ägandet för att påverka de företag som fonden investerar i att utvecklas i en mer hållbar inriktning.

Handelsbanken deltog under FN:s klimat-toppmöte COP28 i Dubai i en paneldebatt för att diskutera vikten av att styra finansiella flöden från fossila energislag till förnybara alternativ och varför Handelsbanken Liv valt att ställa sig bakom Fossilnedrustningsavtalet.

BOLAGSSTYRNING

Styrelsens arbete

Under 2023 bestod styrelsen i Handelsbanken Liv av sju stämvalda ledamöter, varav en extern utan tidigare anknytning till Handelsbanken. I styrelsen ingick även en arbetstagarrepresentant.² Styrelsen har under 2023 sammanträtt vid sju ordinarie och två extra möten. Styrelsen diskuterar regelbundet det ekonomiska läget i bolaget och bolagets affärs- och riskstrategi på kort och lång sikt. Styrelsen har under året tagit del av kvartalsvisa rapporter från ansvarig för riskhanterings-, compliance- och aktuariefunktionen samt hel- och halvårsvisa rapporter från internrevisionsfunktionen.

Styrelsen har två beredande utskott: ett ersättningsutskott och ett risk-, revisions- och complianceutskott (RRC-utskottet).

Ersättningsutskottet består av två styrelseledamöter, varav en är ordförande. Utskottet är ansvarigt för att bistå styrelsen vid översyn, utformning, genomförande och tillämpning av bolagets ersättningspolicy och ersättningsystem. Ersättningsutskottet bereder beslut om ersättningar som fastställs av styrelsen samt genomför årligen en bedömning av ersättningspolicy och ersättningsystemet.

RRC-utskottet (risk, revision och compliance) består av tre styrelseledamöter, varav en är ordförande. Under perioden från augusti 2023 till december 2023 bestod utskottet tillfälligt av två ledamöter. RRC-utskottet är ansvarigt för att bereda ärenden och ge råd till styrelsen. RRC-utskottet ska genom sitt arbete och i dialog med revisorerna, bolagsledningen och de centrala funktionerna, säkerställa att styrelsen kan fullgöra sina uppgifter gällande sitt övervakande och uppföljande ansvar för bland annat företagsstyrningen. Utskottet övervakar den finansiella rapporteringen och effektiviteten i gruppens interna kontroll och riskhantering.

LEDNING

Ledningsgruppen består av verkställande direktör och vice verkställande direktör samt chefer för olika avdelningar inom Handelsbanken Liv. Uppgifter om ledningen framgår av sidan 39.

Revisorer

PricewaterhouseCoopers AB är valt revisionsbolag med auktoriserad revisor Johan Rippe som huvudansvarig revisor för Handelsbanken Liv.

Ersättningar

Handelsbanken Liv följer den av styrelsen fastställda ersättningspolicy, vilken beskrivs under not 17 Personalkostnader.

Intern kontroll

Styrelsen har formulerat mål för verksamhetens olika delar, vilka utgör grunden för internkontrollsystemet. I bolaget genomförs följande huvudsakliga procedurer inom internkontrollsystemet: riskbedömning, kontrollmiljö, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Den interna kontrollen i bolaget syftar till att proaktivt säkerställa en ändamålsenlig organisation, tillförlitlig finansiell rapportering, effektiv drift och förvaltning av informationssystem samt goda möjligheter att identifiera, mäta, övervaka och hantera bolagets risker. Den interna kontrollen syftar även till att säkerställa att bolaget utövar sin verksamhet i enlighet med gällande lagstiftning och internt beslutade regelverk.

Ansvaret för den interna kontrollen och efterlevnaden är en integrerad del av verksamheten på alla nivåer i bolaget. Ansvaret innebär att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner, rutiner och processer för verksamheten och att efterlevnaden av dessa ska följas upp regelbundet.

Risker och riskhantering

Handelsbanken Liv har låg risktolerans och en restriktiv syn på risk, vilket innebär att bolaget undviker att göra affärer med hög risk och löpande strävar efter att minska bolagets risknivå. Bolaget har god kontroll över de risker som är förknippade med verksamheten och förebygger oväntade eller oönskade resultat effekter samt verkar för låg resultatvariation.

I bolagets riskpolicy har styrelsen klassificerat riskerna i Handelsbanken Livs verksamhet inom tre huvudområden:

- finansiella risker
- försäkringsrisker
- operativa risker.

Handelsbanken Liv arbetar kontinuerligt med att mäta, följa upp och begränsa dessa risker. En genomgång av risker och deras innebörd för verksamheten finns i not 2 Risker och riskhantering.

Riskhanteringsfunktionen

Riskhanteringsfunktionen har det övergripande ansvaret för att identifiera och hantera risker som kan påverka eller förhindra Handelsbanken Livs måluppfyllelse. Funktionen ska även bidra till en hög riskmedvetenhet och att säkerställa att beslutad riskaptit, risknivåer och limiter följs.

² Från och med 2024-01-25 består styrelsen av sex stämvalda ledamöter, varav en extern utan tidigare anknytning till Handelsbanken, samt en arbetstagarrepresentant.

Styrelsen beslutar om en policy för riskhanteringsfunktionen. I denna anges funktionens övergripande ansvarsområden, befogenheter och rapporteringsskyldigheter.

Riskhanteringsfunktionen ansvarar för den samlade interna rapporteringen av Handelsbanken Livs alla väsentliga risker på aggregerad nivå. Riskhanteringsfunktionens uppgift är att identifiera, mäta och övervaka risker, informera verkställande direktören, företagsledningen och styrelsen om dessa risker samt presentera analyser av hur riskerna utvecklas. Hanteringen av den enskilda risken ansvarar verksamheten för. Riskhanteringsfunktionen har ett riskbaserat arbetssätt och uppdaterar varje år sitt arbetsprogram i en årsplan. Ansvarig för riskhanteringsfunktionen rapporterar direkt till verkställande direktören och till styrelsen.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen är en oberoende central funktion vars uppgift bland annat är att identifiera och bedöma compliancerisker och informera om effekter av nya regelverk och de risker och konsekvenser som kan uppstå till följd av bristande regelefterlevnad. Styrelsen beslutar om en policy för compliancefunktionen. I denna anges funktionens övergripande ansvarsområden, befogenheter och rapporteringsskyldigheter.

Compliancefunktionen genomför granskningar och andra aktiviteter löpande i syfte att identifiera och förebygga bristande regelefterlevnad. Compliancefunktionen har ett riskbaserat arbetssätt och uppdaterar varje år sitt arbetsprogram i en årsplan. Ansvarig för compliancefunktionen rapporterar regelbundet till verkställande direktören och styrelsen om regelefterlevnad.

Aktuariefunktionen

Aktuariefunktionen är en central funktion som är oberoende i förhållande till den operativa verksamhet som kontrolleras. Funktionen ansvarar bland annat för att bedöma om de försäkringstekniska avsättningarna (FTA) och därtill kopplade solvenskapitalkravsberäkningarna är tillräckliga. Aktuariefunktionen rapporterar direkt till verkställande direktören och styrelsen.

Internrevisionsfunktionen

Internrevisionsfunktionen utför självständig och oberoende granskning av Handelsbanken Livs verksamhet, redovisning och företagsstyrningssystem utifrån uppställda krav i interna och externa regelverk. En central uppgift för internrevisionsfunktionen är att bedöma och verifiera processer för riskhantering, intern styrning och kontroll.

Årligen planerade revisionsåtaganden dokumenteras i en revisionsplan som fastställs av bolagets styrelse. Vid revision lämnas en skriftlig rapport till granskade enheter och avdelningar. Internrevisionsfunktionen sammanställer en

halvårs- respektive helårsrapport för hela bolaget som lämnas till bolagets styrelse.

Ansvarig för internrevisionsfunktionen i Handelsbanken Liv är direkt underställd bolagets styrelse. Handelsbanken Liv har genom avtal gett i uppdrag åt Handelsbankens centrala revisionsavdelning att genomföra internrevisionstjänster, vilket sker under ledning av ansvarig för funktionen i Handelsbanken Liv.

5-årsöversikt

mkr	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat enligt alternativ resultaträkning					
Administrationsresultat	1 064	1 098	1 145	914	879
Riskresultat	149	179	187	195	145
Finansiellt resultat	19	-460	-51	-120	-58
Övrigt resultat	247	64	14	-17	-14
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	1 479	881	1 295	972	952
Resultat enligt legal resultaträkning					
Premieinkomst	563	592	588	582	590
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	1 456	750	1 381	884	1 211
Försäkringsersättningar	-345	-346	-349	-365	-365
Driftskostnader	-567	-528	-527	-440	-427
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 237	818	1 281	990	966
Årets resultat	1 420	840	1 275	957	939
Ekonomisk ställning					
Aktier och andelar	3 847	3 434	3 954	3 983	4 011
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 333	5 403	5 623	5 872	6 270
Derivat	-	-	-	-	-
Övriga placeringstillgångar	-	-	-	-	-
Summa placeringstillgångar	9 180	8 837	9 577	9 855	10 281
Placeringar för vilka försäkringstagaren bär risk	246 092	213 894	233 755	181 556	158 801
Fondförsäkringsåtaganden	194 311	168 771	184 151	144 827	128 368
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	51 989	45 123	49 604	36 729	30 433
Livförsäkringsavsättningar och villkorad återbäring	6 210	6 426	6 837	7 103	7 474
Eget kapital	11 780	10 367	9 521	8 238	7 294
Evidt förlagslån	1 129	1 129	1 129	1 129	1 129
Summa konsolideringskapital	12 909	11 496	10 650	9 367	8 423
Kapitalbas ¹	26 174	24 901	25 307	19 546	14 678
Solvenskapitalkrav	11 559	10 756	13 936	11 016	10 337
Minimikapitalkrav	2 890	2 689	3 484	2 754	2 584
Solvenskvot	2,26	2,32	1,82	1,77	1,42
Nyckeltal					
Förvaltningskostnadsprocent, %	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
Totalavkastning, sparförsäkringar med 3 procents årlig garanti, genomsnitt för kategorin	5,4	-4,4	2,5	1,5	2,4
Totalavkastning, sparförsäkringar med 3 procents slutgaranti, genomsnitt för kategorin	7,2	-6,4	6,8	2,8	5,7
Totalavkastning, sparförsäkringar med 5 procents årlig garanti, genomsnitt för kategorin	5,8	-4,8	3,1	1,7	3,0
Inbetalda premier					
Garanterad ränta	11	12	12	14	16
Risikförsäkring	563	592	588	582	590
Livförvaltning	7	7	9	9	10
Fondförsäkring	14 430	12 501	13 840	11 270	11 515
Depåförsäkring	10 849	10 028	12 167	7 236	6 085
Totalt	25 860	23 141	26 616	19 111	18 216
Förvalt kapital					
Garanterad ränta	5 704	5 901	6 210	6 497	6 820
Livförvaltning	350	352	414	366	404
Fondförsäkring	194 103	168 771	184 151	144 827	128 368
Depåförsäkring	51 989	45 123	49 604	36 729	30 433
Totalt	252 146	220 146	240 378	188 419	166 025

¹Kapitalbasen består enbart av primärkapital.

Konsolideringsgrad anges inte då det inte är ett relevant mått för vinstutdelande livförsäkringsbolag. Direktavkastning anges inte då måttet inte ger en rättvisande bild av avkastningen. Istället anges totalavkastning som inkluderar både direktavkastning och värdeförändringar.

Alternativ resultaträkning

Den traditionella resultaträkningen i ett livförsäkringsbolag är i regel svår att överblicka och analysera. För att underlätta och öka förståelsen för hur resultatet uppstått och utvecklats har Handelsbanken Liv tagit fram en alternativ resultaträkning.

mkr		2023	2022
Administrationsresultat	1	1 064	1 098
Riskresultat	2	149	179
Finansiellt resultat	3	19	-460
Övrigt resultat	4	247	64
Resultat före skatt		1 479	881

Brygga till legal resultaträkning		2023	2022
Resultat före skatt		1 479	881
Skatt		-59	-41
Årets resultat		1 420	840

1 Administrationsresultat

mkr	2023	2022
Avgiftsintäkter	770	770
Övriga intäkter	2	2
Provisionsnetto	854	851
Kostnader	-562	-525
Summa	1 064	1 098

Administrationsresultatet är skillnaden mellan de avgifter som tas ut på försäkringar och bolagets kostnader.

2 Riskresultat

mkr	2023	2022
Premieinkomst	610	623
Förändring av oregerade skador	-4	8
Utbetalda försäkringsersättningar	-462	-452
Resultat av återförsäkring	-10	-18
Övrigt	15	18
Summa	149	179

Riskresultatet består av skillnaden mellan de avgifter som bolaget tar ut för att täcka försäkringsrisker (död, långt liv, sjuk- och olycksfall) och den faktiska kostnaden för dessa.

3 Finansiellt resultat

mkr	2023	2022
Kapitaltillskott	0	-453
Övrigt	19	-7
Summa	19	-460

Försäkringskapitalet förvaltas i flera separata delbestånd med individuella placeringsstrategier där avkastningen tilldelas försäkringstagarna i respektive bestånd. För bolagets del beräknas också eventuell avkastningsdelning separat för varje portfölj. Denna ingår under posten Övrigt.

4 Övrigt resultat

mkr	2023	2022
Avkastning på egna tillgångar och skulder	302	87
Räntekostnader på förlagslån	-55	-23
Summa	247	64

Resultaträkning

mkr		2023	2022
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	Not 7	563	592
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8	1 376	1 362
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 9	303	-
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk:			
Tillgångar för villkorad återbäring		4 855	-
Fondförsäkringstillgångar		19 433	-
Övriga tekniska intäkter	Not 10	113	93
Intäkter från investeringsavtal	Not 11	672	670
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 12	-345	-346
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	Not 13	-24 940	28 410
Driftskostnader	Not 14, 15, 16, 17	-567	-528
Kapitalavkastning, kostnader	Not 18	-223	-210
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 19	-	-402
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk:			
Tillgångar för villkorad återbäring		-	-8 150
Fondförsäkringstillgångar		-	-20 674
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-3	1
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 237	818
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 237	818
Kapitalavkastning, intäkter	Not 20	302	99
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		3	-1
Kapitalavkastning, kostnader	Not 21	-63	-35
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		0	0
Resultat före skatt		1 479	881
Skatt	Not 37	-59	-41
Årets resultat		1 420	840

Rapport över totalresultat

mkr		2023	2022
Årets resultat		1 420	840
Övrigt totalresultat			
Poster som kan komma att omklassificeras till periodens resultat			
Årets omräkningsdifferens		-7	6
Summa övrigt totalresultat		-7	6
Årets totalresultat		1 413	846

Resultatanalys

Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse mkr	Totalt 2023	Direkt försäkring av svenska risker						Direkt försäkring av utländska risker
		Avgiftsbestämd traditionell försäkring	Fond-försäkring	Depåförsäkring	Gruppliv-försäkring	Sjuk- och olycksfalls-försäkring	Premie-befrielse-försäkring	
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	563	126	0	-	290	98	32	17
Kapitalavkastning, intäkter	1 376	45	876	455	-	-	-	-
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	303	303	-	-	-	-	-	-
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, depå	4 855	-	-	4 855	-	-	-	-
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	19 433	-	19 433	-	-	-	-	-
Övriga tekniska intäkter	113	37	72	3	-	1	0	0
Intäkter från investeringsavtal	672	32	544	96	-	-	-	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-345	-50	1	-	-252	-29	-16	1
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-24 940	-348	-19 512	-5 080	0	0	0	-
Driftskostnader	-567	-38	-324	-87	-71	-29	-10	-8
Kapitalavkastning, kostnader	-223	-9	-	-214	-	-	-	-
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen	-3	-3	-	-	-	-	-	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	1 237	95	1 090	28	-33	41	6	10
PREMIEINKOMST								
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	596	128	0	-	290	120	41	17
Premier för avgiven återförsäkring	-33	-2	-	-	-	-22	-9	-
Summa premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	563	126	0	-	290	98	32	17
FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR								
Utbetalda försäkringsersättningar								
Före avgiven återförsäkring	-363	-53	1	-	-251	-40	-17	-3
Återförsäkrarens andel	10	0	-	-	-	7	3	-
	-353	-53	1	-	-251	-33	-14	-3
Förändringar i avsättning för oreglerade skador								
Före avgiven återförsäkring	2	3	-	-	-1	0	-4	4
Återförsäkrarens andel	6	-	-	-	0	4	2	-
	8	3	-	-	-1	4	-2	4
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-345	-50	1	-	-252	-29	-16	1
Försäkringstekniska avsättningar 2023-12-31								
Livförsäkringsavsättningar	5 710	5 709	-	-	0	1	-	-
Avsättning för oreglerade skador	245	17	3	-	46	131	45	3
	5 955	5 726	3	-	46	132	45	3
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk 2023-12-31								
Villkorad återbäring	500	500	-	-	-	-	-	-
Villkorad återbäring avseende depåförsäkringsåtaganden	51 989	-	-	51 989	-	-	-	-
Fondförsäkringsåtaganden	194 311	-	194 311	-	-	-	-	-
	246 800	500	194 311	51 989	-	-	-	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar								
Oreglerade skador	26	-	-	-	0	19	7	-
	26	-	-	-	0	19	7	-

Ingen mottagen återförsäkring finns.

Balansräkning

mkr		2023	2022
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	Not 22	217	120
Placeringstillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 23	3 234	3 234
Aktier och andelar	Not 24	613	200
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 25	5 333	5 403
		9 180	8 837
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken			
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	Not 26	51 989	45 123
Fondförsäkringstillgångar	Not 27	194 103	168 771
		246 092	213 894
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador		26	19
Fordringar			
Fordringar avseende återförsäkring		1	-
Övriga fordringar	Not 28	352	204
		353	204
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar		0	0
Kassa och bank	Not 29	10 390	9 357
		10 390	9 357
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter		0	0
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 30	311	281
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		136	127
		447	408
Summa tillgångar		266 705	232 839

Balansräkning, forts.

mkr		2023	2022
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital	Not 31	100	100
Fond för utvecklingsutgifter		217	120
Reservfond		20	20
Omräkningsreserv		-5	2
Balanserat resultat		10 028	9 285
Årets resultat		1 420	840
Summa eget kapital		11 780	10 367
Efterställda skulder			
Evigt förlagslån		1 129	1 129
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Livförsäkringsavsättning	Not 32	5 710	5 983
Avsättning för oreglerade skador	Not 33	245	235
		5 955	6 218
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Villkorad återbäring	Not 34	500	443
Villkorad återbäring avseende depåförsäkringsåtaganden	Not 35	51 989	45 123
Fondförsäkringsåtaganden	Not 36	194 311	168 771
		246 800	214 337
Andra avsättningar			
Avsättningar för skatter	Not 37	226	65
Depå från återförsäkrare			
		126	102
Skulder			
Skulder avseende återförsäkring		-	4
Övriga skulder	Not 38	322	355
		322	359
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 39	367	262
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		266 705	232 839

Rapport över förändringar i eget kapital

mkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Omräkningsreserv	Balanserade vinstmedel	
Ingående eget kapital 2022	100	20	110	-3	9 294	9 521
Årets resultat					840	840
Fond för utvecklingsutgifter			10		-10	-
Omklassificering inom Eget kapital				-1	1	-
Övrigt totalresultat						
Årets omräkningsdifferens				6		6
Summa förändring före transaktioner med ägarna	-	-	10	5	831	846
Lämnad utdelning					-	-
Summa transaktioner med ägarna	-	-	-	-	-	-
Utgående eget kapital 2022	100	20	120	2	10 125	10 367
Ingående eget kapital 2023	100	20	120	2	10 125	10 367
Årets resultat					1 420	1 420
Fond för utvecklingsutgifter			97		-97	-
Övrigt totalresultat						
Årets omräkningsdifferens				-7		-7
Summa förändring före transaktioner med ägarna	-	-	97	-7	1 323	1 413
Lämnad utdelning					-	-
Summa transaktioner med ägarna	-	-	-	-	-	-
Utgående eget kapital 2023	100	20	217	-5	11 448	11 780

Omräkningsreserv utgörs i sin helhet av effekter av ändrade valutakurser till följd av omräkning av utländska verksamheters finansiella rapporter till moderbolagets rapporteringsvaluta.

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

INNEHÅLL

1. Lag- och föreskriftsenlighet
2. Förändrade redovisningsprinciper
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats
4. Koncernuppgifter
5. Tillgångar och skulder i utländsk valuta
6. Redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen
7. Finansiella instrument
8. Värdering och redovisning av placerings-tillgångar
9. Redovisning av försäkringskontrakt
10. Avsättningar
11. Livförsäkringsavsättning
12. Avsättning för oreglerade skador
13. Diskonteringsräntekurvor
14. Villkorad återbäring
15. Fondförsäkringsåtaganden
16. Intäkter
17. Pensioner
18. Skatter
19. Teknisk redovisning
20. Icke-teknisk redovisning
21. Viktiga uppskattningar och bedömningar

1. LAG- OCH FÖRESKRIFTSENLIGHET Grunder för redovisningen

Handelsbanken Livs årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen 1995:1560 om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 om årsredovisning i försäkringsföretag, inklusive ändringsföreskrifter.

Handelsbanken Liv tillämpar också RFR 2 Redovisning för juridiska personer samt uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. I enlighet med Finansinspektionens allmänna råd tillämpar bolaget så kallad lagbegränsad IFRS. Det innebär att de internationella redovisningsstandarder och tolkningar av dessa standarder som har antagits av EU har tillämpats i den utsträckning som det är möjligt inom ramen för nationella lagar och föreskrifter samt sambandet mellan redovisning och beskattning.

Angivna redovisningsprinciper är konsekvent tillämpade för samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat anges.

Handelsbanken Liv ingår i Handelsbanken-koncernen och omfattas av kravet på hållbarhetsrapportering i årsredovisningslagen. Svenska Handelsbanken AB (publ), organisationsnummer 502007-7862, med säte i Stockholm, har i årsredovisningen för 2023 upprättat en lagstadgad hållbarhetsrapport som uppfyller kraven i årsredovisningslagen. Rapporteringen omfattar hela koncernen.

Avgivande och fastställelse av årsredovisningen

Årsredovisningen godkändes för utfärdande av styrelsen den 19 mars 2024 och blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 mars 2024.

2. FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Förändrade redovisningsprinciper som började gälla den 1 januari 2023 har inte haft någon väsentlig påverkan på Handelsbanken Livs redovisning. Tidigare redovisningsstandard IFRS4 Försäkringsavtal har ersatts med IFRS17 Försäkringsavtal. Enligt Finansinspektionens ändringsföreskrift FFFS 2022:7 (införlivad i FFFS2019:23 from och med 1 januari 2023) bör inte IFRS17 tillämpas i onoterade bolag. Utifrån ändringsföreskriften samt den tillhörande Beslutspromemoria som Finansinspektionen publicerat så har förändringen inte fått någon väsentlig påverkan på Handelsbanken Livs redovisning. Övriga nya och ändrade standarder har i all väsentlighet inte påverkat bolagets redovisning.

De redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpats av bolaget under räkenskapsåret överensstämmer i övrigt med de principer som tillämpades i årsredovisningen för 2022.

3. FÖRÄNDRINGAR I IFRS SOM ÄNNU INTE TILLÄMPATS

Handelsbanken Liv förväntar sig inga väsentliga förändringar i och med kommande redovisningsprincipsförändringar.

4. KONCERNUPPGIFTER

Handelsbanken Liv är ett svenskegistrerat livförsäkringsbolag med säte i Stockholm.

Handelsbanken Liv är ett helägt dotterföretag till Svenska Handelsbanken AB (publ), 502007-7862, med säte i Stockholm. Moderföretaget i den största koncernen där Handelsbanken Liv är dotterbolag och där koncernredovisning upprättas är Svenska Handelsbanken AB (publ). Handelsbanken Liv upprättar inte någon egen koncernredovisning i enlighet med ÅRFL 7 kap. 2 § med hänvisning till ÅRL 7 kap. 2 §.

5. TILLGÅNGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Den funktionella valutan är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Omräkning av utländska verksamheter till företagets rapporteringsvaluta

Samtliga utlandsverksamheter har en verksamhet som gör att deras funktionella valuta kan komma att avvika från redovisningsvalutan för moderbolaget. Löneutbetalningar och inköp sker normalt i lokal valuta. Vid omräkning av utländska etableringars balans- och resultaträkningar har dagskursmetoden använts. Detta innebär att tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Eget kapital räknas om till kursen vid investerings- respektive intjänandetidpunkten. Resultaträkningen räknas om efter genomsnittskursen under året. Omräkningsdifferenser som uppkommer redovisas som post i totalresultatet och ingår i omräkningsreserven i eget kapital.

6. REDOVISNING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER I BALANSRÄKNINGEN

En tillgång definieras som en resurs över vilken kontroll finns till följd av inträffade händelser som kan förväntas ge framtida ekonomiska fördelar. Tillgångar redovisas i balansräkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna förknippade med tillgången kommer att tillfalla bolaget och när tillgångens värde eller anskaffningskostnad kan mätas tillförlitligt.

Anläggningstillgångar eller en grupp av tillgångar och därtill hänförliga skulder (avyttringsgrupper) klassificeras som att de innehas för försäljning när det redovisade värdet i huvudsak kommer att återvinnas genom försäljning och när försäljning är mycket sannolik. Om klassificeringen sker som tillgång eller avyttringsgrupp som innehas för försäljning tillämpas särskilda värderingsprinciper. Dessa innebär i huvudsak att, med undantag för bland annat finansiella tillgångar och skulder samt försäkringsrelaterade tillgångar och skulder, dessa värderas till det lägsta av det redovisade värdet och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Tillgångar respektive skulder som innehas för försäljning redovisas inte på separata rader i balansräkningen i juridisk person utan upplysningar lämnas i not, se not 43.

Skulder är bolagets befintliga förpliktelser som till följd av inträffade händelser förväntas ge upphov till ett resursutflöde från bolaget. En skuld redovisas i balansräkningen när det är sannolikt att bolaget, för att kunna uppfylla en befintlig förpliktelse, måste lämna ifrån sig en resurs med ett värde som kan mätas tillförlitligt.

Samtliga tillgångar och skulder redovisas brutto. Ingen kvittnings- eller nettoredovisning förekommer. Finansiella tillgångar och skulder

NOT 1 Forts.

redovisas i balansräkningen när bolaget blir part i tillgången eller skuldens avtalsmässiga villkor. Köp och försäljning av penning- och kapitalmarknadsinstrument på avistamarknaden redovisas på affärsdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas normalt på likviddagen.

När kriterierna för redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen upphör avgår tillgången eller skulden ur balansräkningen.

7. FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar och skulder klassificeras vid första redovisningstillfället på grundval av både a) företagets affärsmodell för förvaltning av finansiella tillgångar och b) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna klass består av två kategorier: dels finansiella tillgångar och skulder som är obligatoriskt värderade till verkligt värde, dels andra finansiella tillgångar och skulder som företaget initialt valt att klassificera som värderade till verkligt värde via resultaträkningen (enligt den så kallade verkligt värde-optionen). Båda kategorierna värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

I den första kategorin ingår eget kapitalinstrument samt fondförsäkringsåtaganden. Handelsbanken Livs finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består endast obligatoriskt värderade tillgångar.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

Övriga finansiella tillgångar, till exempel kundfordringar och övriga fordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde till det belopp som beräknas inflyta.

Sparkomponenten i försäkringskontrakt (se nedan, under rubriken Redovisning av försäkringskontrakt), upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder och övriga skulder, värderas till upplupet anskaffningsvärde.

8. VÄRDERING OCH REDOVISNING AV PLACERINGSTILLGÅNGAR

Finansiella placeringstillgångar som värderas till verkligt värde

Verkligt värde definieras som priset till vilken en tillgång skulle kunna säljas eller en skuld överföras i en normal transaktion mellan oberoende marknadsaktörer. Värdering sker i första hand (Nivå 1) till noterat marknadspris, där marknadsdata för likvida instrument har inhämtats från oberoende externa källor, exempelvis börser, värderingsinstitut eller oberoende mäklare. I denna grupp ingår marknadsnoterade aktier, fondandelar och obligationer.

I andra hand (Nivå 2) tillämpas modellvärdering baserad på observerbar marknadsdata som grundar sig på underliggande oberoende marknadsdata som räntekurvor och annan värderingsinformation. I denna grupp ingår bland annat certifikat och certifikat med hävstång som modellvärderas och månadshandlade fonder i den mån marknaden inte anses aktiv.

I tredje hand (Nivå 3) sker värdering delvis baserad på icke-observerbar marknadsdata. I den sistnämnda gruppen ingår onoterade värdepapper i form av aktier, private equityfonder, infrastrukturfonder och fastighetsfonder där värdering baseras på externt framtagen värdering i huvudsak tillämpade efter värderingsprinciper antagna av Invest Europe.

Omfattningen av hur tillgångar och skulder fördelar sig efter respektive värderingsmetod framgår av not 5 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde.

9. REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSKONTRAKT

Handelsbanken Livs produkter består av traditionellt förvaltad försäkring, fond- och depåförsäkring samt riskförsäkring.

Klassificering och uppdelning av försäkringskontrakt

Avtal som innehåller betydande försäkringsrisk klassas som försäkring. I det fall dessa försäkringsavtal består av både försäkringskomponenter och sparkomponenter delas de upp och särredovisas.

Samtliga försäkringsavtal är konstruerade så att det är enkelt att särskilja vad som utgör försäkring och vad som består av sparande. Försäkringsrisken bedöms vara betydande om den försäkrade händelsen, i något scenario som har kommersiell innebörd för bolaget, innebär en förpliktelse att betala en ersättning som är betydande i jämförelse med den ersättning som skulle betalas ut om den försäkrade händelsen inte inträffat. Vid klassificeringen av avtal används 5 procent som gränsvärde för vad som utgör betydande försäkringsrisk. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk klassificeras i sin helhet som investeringsavtal. I regel innebär detta att försäkringar med återbetalningsskydd klassas som försäkringsavtal.

Redovisning av traditionella försäkringskontrakt

Försäkringskomponenten värderas normalt med de försäkringstekniska antaganden som gällde vid försäkringens tecknande. I de fall det finns anledning att använda antaganden som avviker från dessa görs en särskild avsättning avseende försäkringskomponenten.

Sparkomponenten värderas till det högsta av försäkringskapitalet (flyttvärdet bestående av garanterat värde inklusive villkorad återbäring)

och upplupet anskaffningsvärde (garanterat värde) vid redovisningsperiodens utgång.

I balansräkningen redovisas både det garanterade värdet av sparkomponenten och särskild avsättning på försäkringskomponenten i försäkringsavtalet som posten Livförsäkringsavsättning, under rubriken Försäkringstekniska avsättningar. Villkorad återbäring av sparkomponenten redovisas som villkorad återbäring. Redovisade skulder avseende traditionella försäkringsavtal presenteras därmed samlat under balansposterna Livförsäkringsavsättning och Villkorad återbäring utifrån juridisk form, oavsett om de värderingsmässigt har klassificerats som försäkringsavtal eller investeringsavtal.

Premier för riskförsäkring redovisas som premieinkomst i resultaträkningen, medan inbetalningar (sparpremier) och utbetalningar avseende kundernas sparkapital redovisas direkt mot försäkringstekniska avsättningar i balansräkningen.

10. AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas till följd av inträffade händelser när det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet. Avsättningen värderas till det belopp som bedöms vara mest sannolikt med hänsyn tagen till tidpunkten för reglering. Försäkringstekniska avsättningar beskrivs i ett separat avsnitt nedan.

11. LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

För försäkringar med garanterad ränta görs en uppdelning av försäkringsavtalet i en spardel och en riskdel (se avsnitt Klassificering och uppdelning av försäkringskontrakt). För spardelen gäller att reservering sker i enlighet med de försäkringstekniska antaganden som gällde vid försäkringens tecknande avseende avtalad garantiränta, antaganden om avkastningsskatt, avgifter, dödlighet samt andra riskmått. Bolaget har i sitt bestånd olika garantiräntor, varav 3 procent respektive 5 procent garanti är dominerande. Antagandet om avgifter är produktberoende och följer i stort sett de procentuella avgifter som tas ut. En obetydlig del av livförsäkringsavsättningen avser oförbrukad premie.

Avsättning för livsfall

Riskdelen värderas i enlighet med FFFS 2019:23 och en extra avsättning görs, avsättning för livsfall, för att täcka framtida livsfallsförluster. Förlustprovningen görs med kassaflödesteknik med hänsyn tagen till diskonteringsräntor fastställda i enlighet med nedan och antagande om framtida, generationsanpassad dödlighet.

12. AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Avsättning för oreglerade skador består av avsättningar för sjukräntor, fastställda skador,

NOT 1 Forts.

icke fastställda skador och en skadebehandlingsreserv. Vid värdering av avsättningar för sjukräntor används diskonteringsräntekurvor enligt nedan där även hänsyn tas till framtida indexering av utbetalningarna och antaganden om framtida avveckling. Värdering av avsättningar för dödsfall sker nominellt. Avsättningar för fastställda skador avser anmälda och godkända skador som ännu inte är utbetalda. Icke fastställda skador är skador som ännu inte är anmälda men som, med statistiska metoder, beräknats ha inträffat. Skadebehandlingsreserven utgörs av beräknade driftskostnader som bolaget har för att reglera de oreglerade skadorna.

13. DISKONTERINGSRÄNTEKURVOR

Vid beräkningen av avsättningen för livsfall, sjukräntor och norska riskprodukter används en diskonteringsränta som fastställs utifrån de metoder som ligger till grund för framtagande av diskonteringsräntan i Solvens 2. Detta innebär att diskonteringsräntan baseras på marknadsnoteringar för ränteswappar justerade för kreditrisk upp till tio år. Diskonteringsräntor för löptider längre än tio år fastställs genom konvergens med den så kallade Smith-Wilsonmetodiken mot en långsiktig terminränta på 3,45 procent. Konvergenstiden är tio år.

14. VILLKORAD ÅTERBÄRING

Villkorad återbäring beräknas för försäkring med traditionell förvaltningsform per försäkring som skillnaden mellan försäkringskapitalet och det garanterade värdet. Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde och består av premieinbetalningar, faktisk avkastning och eventuell avkastningsdelning samt tilldelad riskkompensation minskat med administrationsavgifter, riskkostnad, avkastningsskatt och utbetalningar på försäkringen.

Villkorad återbäring avseende depåförsäkringsavtal värderas till verkliga värden på de tillgångar som försäkringstagarna har i sina depåförsäkringar. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

15. FONDFÖRSÄKRINGSÅTAGANDEN

Här redovisas skulder avseende investeringsavtal i fondförsäkring. Fondförsäkringsåtaganden värderas till verkligt värde. Det verkliga värdet fastställs med hjälp av värdet på de underliggande tillgångarna för respektive försäkring. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen.

16. INTÄKTER

Intäkter från avtal med kunder redovisas huvudsakligen i resultaträkningens tekniska redovisning som Intäkter från investeringsavtal samt Kapitalavkastning, intäkter. Intäkter från investeringsavtal innefattar bland annat kapitalavgifter och övriga avgifter (ej skatt). Kapitalavkastning, intäkter innefattar erhållna fondrabatter. Intäk-

terna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av tjänsten är överförd till kunden. Den totala intäkten fördelas för varje tjänst och intäktsföringen beror på om tjänsterna är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid. Primärt utgörs bolagets intäkter av tjänster som uppfylls över tid genom att avgiften dras från kapitalet.

Erhållna fondrabatter är en rörlig ersättning som inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt beroende på osäkerhetsfaktorer såsom storleken på framtida kapital. Därmed sker intäktsföring när fondrabatten erhålls.

Intäkter från avtal med kunder utgör en obetydlig andel av posterna Övriga förutbetalda kostnader och Upplupna intäkter.

17. PENSIONER**Avgiftsbestämda pensionsplaner**

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där ett företags förpliktelser är begränsade till de avgifter företaget åtagit sig att betala. Bolagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt förmånerna intjänas genom att de anställda arbetar åt företaget under en period. Förmånsbestämda planer är andra planer för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämda planer.

Handelsbanken Liv tillämpar förenklingsregeln i RFR 2 gällande förmånsbaserade planer. Detta innebär att förmånsbestämda pensionsplaner som betalas till ett försäkringsbolag, en försäkringsförening eller liknande redovisas som avgiftsbestämda planer. För pensionsförpliktelser som tryggats genom överföring av medel till en pensionsstiftelse redovisas en avsättning endast om stiftelsens förmögenhet värderad till marknadsvärde understiger förpliktelsen.

18. SKATTER

Handelsbanken Liv bedriver livförsäkringsverksamhet. I den svenska delen av bolaget sker beskattning både enligt lagen om avkastningsskatt och lagen om inkomstskatt.

Avkastningsskatt

Tillgångar som motsvarar och förvaltas för försäkringstagarnas räkning och som är hänförliga till de försäkringsgrenar som avkastningsbeskattas utgör underlag för avkastningsskatt. Därutöver avkastningsbeskattas tillgångar hänförliga till avsättningar för livförsäkringar som inte är undantagna avkastningsskatt och därmed inte är föremål för inkomstskatt. Total avkastningsskatt, med avdrag för av försäkringstagarna uttagen avkastningsskatt, redovisas i resultaträkningen som driftskostnad.

Aktuell skatt

I den svenska delen av bolaget beskattas avkastningen på det egna kapitalet samt resultatet av försäkringsgrenar (främst riskförsäkring) som inte är föremål för avkastningsskatt med

inkomstskatt på 20,6 procent (20,6). I bolagets filialer sker beskattning till lokal skattesats. Skatten redovisas i resultaträkningen som skatter. I det fall inkomstskatt uppkommer utifrån omräkning i Övrigt Totalresultat redovisas även skatteeffekten i Eget kapital.

19. TEKNISK REDOVISNING**Premieinkomst**

Som premieinkomst redovisas premier samt premieavgifter för de avtal som klassificerats som försäkringsavtal.

Kapitalavkastning och realiserade vinster och förluster

Kapitalavkastning samt realiserade vinster och förluster som avser avkastning på tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i den tekniska redovisningen.

Valutakurseffekter för tillgångar och skulder i utländsk valuta, som inte avser utlandsverksamhet, redovisas som kapitalavkastning.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas över resultaträkningen, under rubrikerna Kapitalavkastning (realiserade vinster och förluster) och Realiserade vinster/förluster på placeringstillgångar.

Intäkter från investeringsavtal

Här redovisas intäkter från investeringsavtal i försäkringsrörelsen. Intäkten innefattar bland annat kapitalavgifter och övriga avgifter (ej skatt). Avgifter som debiteras kunderna för investeringsavtal intäktsförs vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontroll av tjänsten är överförd till kund. Detta sker i takt med att bolaget tillhandahåller tjänsterna, vilket sker jämnt fördelat över avtalens löptid.

Försäkringsersättningar

Här redovisas utbetalningar av försäkringskomponenter i försäkringsavtal som har klassificerats som försäkring. Utbetalning av försäkringsersättning avseende sparkomponenten i försäkringsavtal redovisas direkt mot posten Livförsäkringsavsättning i balansräkningen.

Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

Här redovisas tilldelad avkastning avseende försäkringar med garanterad ränta, fond- och depåförsäkringar, förändring av avsättningar för överskjutande premier samt förändring i extra avsättning för livsfall.

Driftskostnader

Driftskostnader består i huvudsak av administrations-, kapitalförvaltnings- och anskaffningskostnader. De sistnämnda omfattas av utbetalda ersättningar till bankkontor för anskaffning och nyförsäljning av försäkringar.

20. ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Kapitalavkastning samt orealiserade vinster och förluster som inte avser avkastning på tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

21. VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Den mest betydande effekten på de belopp som redovisas i de finansiella rapporterna kommer från de antaganden som används vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. Vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar används antaganden om räntor, dödlighet, sjuklighet, skatter, avgifter och andra riskmått som påverkar värderingen. Förändringar i dessa antaganden kan påverka befintliga avsättningar och företagets redovisade resultat. En annan betydande bedömning är att vid klassificeringen av avtal så används 5 procent som gränsvärde för vad som utgör betydande försäkringsrisk. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk klassificeras i sin helhet som investeringsavtal. I regel innebär detta att försäkringar med återbetalningsskydd klassas som investeringsavtal och övriga avtal klassas som försäkringsavtal. En utförligare beskrivning av koncernens risker finns i not 2 Risker och riskhantering.

NOT 2 Risker och riskhantering

Handelsbanken Liv är ett vinstutdelande livförsäkringsbolag och utgör en integrerad del i Handelsbankenkoncernen. Mål, policyer och organisation inom Handelsbanken är också grundläggande för Handelsbanken Liv. Handelsbanken Liv har låg risktolerans. En restriktiv syn på risk innebär att bolaget undviker att göra affärer med hög risk och att bolaget löpande strävar efter att minska risknivån.

Bolaget har god kontroll över de risker som är förknippade med verksamheten och förebygger oväntade eller oönskade resultat effekter samt verkar för låg resultatvariation.

Policydokument kring risker och riskhantering

Styrelsen i Handelsbanken Liv fastställer årligen policydokument inom riskområdet. I dessa styrdokument identifieras och kategoriseras verksamhetens väsentliga risker samt hur respektive risk ska hanteras. Verkställande direktören ansvarar för att implementera dessa i verksamheten genom riktlinjer, vilka mer i detalj beskriver hanteringen av olika risker. Styrelsen ålägger vidare verkställande direktören att utforma en oberoende riskhanteringsfunktion med tillräckliga resurser för en ändamålsenlig uppföljning av bolagets risker. Principerna för mätning, uppföljning och kontroll samt rapportering av riskerna, inklusive hur riskhanteringsfunktionen inom bolaget är organiserad, regleras mer detaljerat i styrelsens policyer respektive verkställande direktörens riktlinjer för riskhantering.

Styrelsen fastställer även årligen bolagets placeringspolicy, som är det yttersta styrande dokumentet för allokering av bolagets placeringstillgångar. Syftet med styrdokumentet är att ge anvisningar för hur tillgångarna ska förvaltas samt beskriva lagstadgade krav enligt försäkringsrörelselagen och tillämpliga föreskrifter från tillsynsmyndigheter.

Riskkategorier

I riskpolicyn klassificeras riskerna i Handelsbanken Livs verksamhet inom tre huvudområden:

- finansiella risker
- försäkringsrisker
- operativa risker.

Dessutom föreligger andra typer av risker som inte inkluderas i ovanstående. De betecknas som övriga risker och består av bland annat affärs- och ryktesrisker.

Inom fond- och depåförsäkring finns det indirekt en marknadsrisk genom att framtida intäkter påverkas av värdeförändringar på marknaden.

FINANSIELLA RISKER

Med finansiella risker menas marknadsrisk, kreditrisk och likviditetsrisk. Marknadsrisk avser

den samlade risken att förändringar i riskfaktorer inom finansiella marknader, till exempel förändringar i räntor, aktiepriser och valutakurser, resulterar i värdeförändringar på bolagets placeringstillgångar och/eller dess åtaganden. Marknadsrisk uppstår främst i traditionell försäkring med garanti, samt indirekt från fond- och depåförsäkringsavtal där försäkringstagarna står värdeförändringsrisken men där bolagets intäkter påverkas av värdet på de förvaldade tillgångarna.

Beskrivning av garantiåtagande i traditionell försäkring

I traditionell försäkring med garanterad ränta står Handelsbanken Liv för risken att de finansiella garantier som försäkringsvillkoren innebär inte uppfylls. Merparten av garantierna uppgår till 3 eller 5 procent och innebär att det garanterade kapitalet årligen ska förräntas med garanti-räntan. Om avkastningen överstiger garanti-räntan tilldelas försäkringen det största av 90 procent av avkastningen och den avtalade räntan. Ett eventuellt överskott mellan avkastning i tillgångsportföljerna och tilldelad avkastning tillfaller Handelsbanken Liv.

Den finansiella garantin innebär att ett kapitaltillskott förs till försäkringsavtalets värde vid bestämda tidpunkter då värdet understiger försäkringens garanterade värde. Eventuella kapitaltillskott realiserar vid årsskiftet eller vid försäkringshändelser. I tider då tilldelad avkastning överstiger garantiräntan byggs en riskbuffert upp, så kallad villkorad återbäring. Först då all villkorad återbäring är förbrukad kan ett kapitaltillskott bli aktuellt. Den villkorade återbäringen är fördelad per individuellt försäkringsavtal och kan inte användas för att täcka andra försäkringsavtals underskott.

Förutom risken för att inte uppnå en avkastning som gör att kapitaltillskott undviks det kommande årsskiftet, kan risk finnas att bolaget långsiktigt inte kan fullfölja sina åtaganden. Om bolaget inte har tillgångar förvaltade för försäkringstagarnas räkning, minst motsvarande nuvärdet av framtida garanterade utbetalningar, minskar bolagets kapitalbas. Nuvärdet påverkas i stor utsträckning av aktuella marknadsräntor.

Förvaltningen av bolagets tillgångar i traditionellt förvaldat försäkring hanteras av Handelsbanken och regleras i uppdragsavtal.

Följande tabell visar tillgångsallokeringen i portföljerna för traditionellt förvaldat försäkring med garanti.

Allokering, placeringstillgångar i % 31 december	2023	2022	
Aktier	7	1	börshandlade fonder
Ränta	93	99	räntefonder
Alternativa tillgångar	< 1	< 1	private equity, infrastruktur- och hedgefonder samt fastighetsfonder
Summa	100	100	

Marknadsrisk för produkter med årlig garanti

Marknadsrisker består av ränterisker, aktiekursrisk och valutakursrisk.

Ränterisk

Generell ränterisk uppstår till följd av den skillnad som finns mellan placeringstillgångarnas räntebindingstider jämfört med skuldens duration i traditionell livförsäkring. Durationen på försäkringsskuden är lång, varför räntekänsligheten vid en förändring av diskonteringsräntan är betydande. Räntebindingstiden på placeringstillgångarna är kort, varför räntekänsligheten vid en förändring av marknadsräntan är begränsad. Handelsbanken Liv har valt kort räntebindingstid på placeringstillgångarna till följd av traditionell livförsäkrings utformning. Tabellen nedan visar räntebindingstider för räntebärande tillgångar i traditionell försäkring med garanterad ränta och för försäkring med Livförvaltning.

Räntebindingstider	Tillgångar ¹	
	2023	2022
mkr		
0–3 mån	2 413	2 999
3–12 mån	502	343
1–5 år	1 923	1 579
5–10 år	374	357
> 10 år	121	125
Totalt	5 333	5 403

¹ Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Räntebindingstider	Skulder ²	
	2023	2022
mkr		
0–3 mån	-130	-124
3–12 mån	-381	-367
1–5 år	-1 706	-1 672
5–10 år	-1 571	-1 569
> 10 år	-2 422	-2 694
Totalt	-6 210	-6 426

² Livförsäkringsavsättning och villkorad återbäring.

Specifik ränterisk (spreadrisk) uppstår inom traditionell livförvaltning i innehav i räntefonder vid förändring av kreditspreadar, det vill säga skillnaden mellan det aktuella innehavets ränta och räntan på en statsobligation med motsvarande löptid.

NOT 2 Forts.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk uppstår till följd av placeringar i aktiefonder. Aktieplaceringar görs endast i väl diversifierade fonder och inte i enskilda aktier. Vid årsskiftet var exponeringen mot aktiekursrisk i beståndet med traditionell försäkring med garanti 415 miljoner kronor.

Valutakursrisk

Valutakursrisk uppstår till följd av placeringar i fonder med underliggande tillgångar främst i euro. Exponeringen begränsas vid behov genom valutaderivat. Vid årsskiftet var netto-exponeringen i beståndet med traditionell försäkring med garanti i euro 20 miljoner kronor.

Tabellen nedan anger vilken resultatförändring ett visst givet momentant utfall ger per årsskiftet för traditionell försäkring med garanti.

Med resultatförändring avses summan av förändringen i det latent kapitaltillskottet som bolaget måste skjuta till för att leva upp till årsgarantin, och förändringen i avkastningsdelningen som bolaget erhåller. Om ränteläget stiger 1,0 procentenheter uppgår resultatförändringen till -37 miljoner kronor.

Scenario	Resultat
Ränta upp 100 baspunkter	-37
Ränta upp 50 baspunkter	-7
Aktier, fastigheter, hedgefonder ned 10%	-6
Valuta ned 10%	-2
Aktievolatilitet upp 10%	0
Kreditspread upp 100 punkter	-2

Kreditrisk eller motpartsrisk

Kreditrisk är risker för att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden. För att begränsa kreditrisker limiteras exponeringen mot emittenter med lägre kreditbetyg. Underliggande innehav i räntefonder får ha som lägst BBB- (investment grade) eller motsvarande. Detta villkor har varit uppfyllt under året.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Handelsbanken Liv inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster. Likviditetsrisker hanteras genom en daglig uppföljning av kommande utbetalningar och genom att en betydande del av bolagets placeringstillgångar placeras i marknadsnoterade värdepapper med mycket god likviditet. I bolagets portföljer (garanterade åtaganden samt Livförvaltning) bedöms minst 95 procent av tillgångarna kunna omsättas med likvid inom två dagar. För eget kapital och avsatta medel för att täcka försäkringsrisker är 100 procent tillgängliga inom två dagar.

Risker i fondhandeln

Risker i fondhandeln hanteras genom att kundernas köp- och säljupdrag matchas, något som får till följd att exponeringar som kan uppstå till följd av handeln minimeras.

Förmånsrättsregister

Handelsbanken Livs styrelse fastställer i policy för förmånsrätt bolagets sätt att föra det lagstadgade förmånsrättsregister som ska föras av ett försäkringsbolag som driver direkt försäkringsrörelse samt hur uppföljning och rapportering av skuldtäckningen ska göras i bolaget. Per den 31 december 2023 uppgick skuldtäckningsgraden för försäkringar med traditionell förvaltning med garanterad ränta, försäkringar med traditionell förvaltning utan garanterad ränta (livförvaltning) samt riskförsäkring till 183,5 procent.

Kontroll och rapportering av finansiella risker

Marknadsriskerna i Handelsbanken Liv följs upp av riskhanteringsfunktionen genom att riskexponeringen stäms av i förhållande till av Handelsbanken Livs styrelse angivna limiter.

Vidare kontrollerar riskhanteringsfunktionen att styrelsens placeringspolicy efterlevs avseende restriktioner för andelen av respektive tillgångsclass, att inga transaktioner i otillåtna instrument förekommer samt att angivna durationsintervall på räntebärande placeringar följs.

Solvenskvot och skuldtäckning kontrolleras löpande och rapporteras till bolagets styrelse och verkställande direktören.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Försäkringsbolag grundar sin premiesättning på antaganden om hur stora kostnaderna för inträffade försäkringshändelser kommer att bli. Risken för att de verkliga och antagna riskkostnaderna avviker från varandra benämns försäkringsrisk. Det ytterst styrande dokumentet för riskhantering i bolaget är Handelsbanken Livs riskpolicy, vilken har antagits av försäkringsbolagets styrelse.

Försäkringsrisk i Handelsbanken Liv finns i anknytning till följande försäkringshändelser:

- dödsfall – ersättning till förmånstagare vid den försäkrades död
- livsfall – ersättning som är beroende av att den försäkrade lever, till exempel pensionsutbetalningar
- sjukdom – ersättning vid sjukdom eller arbetsförmåga
- olycksfall – ersättning vid olycksfall.

Begränsning av försäkringsrisker

För att på ett lönsamt och långsiktigt sätt kunna erbjuda försäkringar till rimliga premier gör Handelsbanken Liv i vissa fall en medicinsk riskbedömning av den försäkrade innan en riskförsäkring – med försäkringsriskerna dödsfall eller sjukdom – kan beviljas. Syftet är att bedöma om och på vilka villkor den försäkrade kan beviljas försäkring med utgångspunkt från dennes hälsotillstånd. Den sökta försäkringen ska svara mot försäkringstagarens försäkringsbehov och betalningsförmåga.

För att ytterligare begränsa försäkringsriskerna inom dödsfallsförsäkring och sjukförsä-

kring återförsäkras de största individuella exponeringarna enligt fastställda limiter för självbehåll.

Riskkoncentration

En betydande del av Handelsbanken Livs försäkringar är tecknade av mindre företag och privatpersoner. En annan betydande del av riskerna utgörs av Handelsbankens låneskydds-försäkring med låntagare i Handelsbanken som försäkrade.

I vardera kategori finns de försäkrade spridda framförallt i hela Sverige samt i mindre omfattning även i Norge och Finland. Någon riskkoncentration när det gäller försäkringsrisker, utöver att riskerna har sin tyngdpunkt i Sverige, har inte kunnat identifieras.

Framtida risker

Den genomsnittliga livslängden i Sverige ökar successivt vilket är positivt när det gäller dödsfallsförsäkringar. För livsfallsförsäkringar (pensionsförsäkringar) kan det däremot bli en ekonomisk belastning för bolaget eftersom det innebär att pensionsutbetalningarna då ska ske under en längre period.

En tillförlitlig dödlighetsprognos är fundamental för all prissättning av försäkring med långlevnadsrisk eftersom produkterna kan vara utformade så att den dödlighet på vilken premieberäkningen baseras gäller under hela försäkringstiden. Detta gäller framförallt för de pensions- och tjänstepensionsförsäkringar som ingår i bolagets bestånd med garanterad ränta.

Svensk Försäkring uppdaterade under 2023 den branschgemensamma dödlighetsundersökningen, DUS 21. Med den analysen som grund har Handelsbanken Liv möjlighet att fastställa prissättningen av såväl dödsfallsförsäkringar som majoriteten av pensionsförsäkringarna.

För den stora delen av Handelsbanken Livs försäkringar med dödsfallsrisk är prissättningen ettårig. Det betyder att bolaget ensidigt kan ändra premien från år till år. Ett felaktigt dödlighetsantagande kan därför korrigeras för dessa försäkringar med snabb effekt på resultatet.

För Handelsbanken Livs bestånd med garanterad ränta visar utredningar att nuvarande prissättning av livsfallsrisk kommer att innebära förluster framöver. Nuvärdet av de framtida förlusterna fram till och med 2075 har i årsbokslutet 2023 skattats till 156 miljoner kronor (160), och försäkringstekniska avsättningar har gjorts med motsvarande belopp.

Framtida förändringar i sjuklighet är svåra att prognostisera då flera faktorer påverkar sjukersättningsgraden storlek. Förutom diagnos och sjukskrivningsgrad påverkar även lagstiftning för socialförsäkring möjligheter till ersättning. Sjukförsäkringsprodukterna är emellertid i allmänhet utformade så att premien kan ändras årligen, vilket ger bolaget möjlighet att relativt omgående göra erforderliga justeringar för snabba förändringar i sjukligheten.

NOT 2 Forts.

Risiksexponeringen för försäkringsrisker

För att säkerställa att försäkringsbolagen har tillräckligt med kapital för att fullfölja sina åtaganden även under ogynnsamma förhållanden behöver bolagen enligt lag beräkna ett solvenskapitalkrav genom stresstester i enlighet med vad Solvens 2-regelverket föreskriver. Med försäkringsrisk avses i Solvens 2 bland annat långlevnads-, dödlighets-, sjuklighets-, annullations- och kostnadsrisk.

En ökad livslängd påverkar livsfallsresultatet negativt och dödsfallsresultatet positivt. En minskad livslängd har motsatt effekt. En minskad observerad dödlighet med 10 procent innebär en momentan ökning av avsättningen för framtida livsfallsförluster med cirka 87 miljoner kronor (83).

För den försäkringstekniska avsättningen för sjuk- och premiebefrielseförsäkring ligger sjukantaganden om sannolikheten att kvarstå som sjuk eller premiebefriad till grund för den försäkringstekniska avsättningens storlek. En minskad observerad avveckling med 10 procent innebär en momentan ökning av sjukreserven med cirka 10 miljoner kronor (9).

Bolagets kapitalbas per den 31 december 2023 täckte med marginal solvenskapitalkravet beräknat enligt Solvens 2.

Riskresultat år 2023

Riskresultatet kan delas upp i livsfallsresultat, dödsfallsresultat, sjukresultat, olycksfallsresultat, återförsäkringsresultat och övrigt riskresultat.

mkr	
Livsfallsresultat	12
Dödsfallsresultat	81
Sjukresultat	62
Olycksfallsresultat	2
Återförsäkringsresultat	-10
Övrigt riskresultat	4
Totalt riskresultat	149

Intäktsposten i livsfallsresultatet är det kapital som tillfaller bolaget då den försäkrade avlider utan efterlevandeskydd. Kostnadsposten är tillförda riskkompensationer, som är ersättning för risken att kapitalet går förlorat vid den försäkrades dödsfall. Om tillförda riskkompensationer och det kapital som återförs till bolaget vid inträffade dödsfall är lika stora blir livsfallsresultatet noll. Om fler avlider än antaget innebär det ett positivt resultat tillskott medan ett lägre dödsfall innebär ett negativt resultat tillskott.

Dödsfallsresultatet bestäms av inbetalda riskpremier, kostnader för inträffade dödsfall samt förändringar i avsättning för okända skador. Om bolaget får in lika mycket riskpremier som det har kostnader för inträffade dödsfall så innebär det ett nollresultat. Om fler avlider än vad som är förväntat genereras ett negativt resultat och vice versa.

Sjukresultatet bestäms av inbetalda riskpremier, skattade kostnader för inträffade sjukfall

samt förändringar i avsättning för kända (pågående med periodisk utbetalning) och okända skador. Beräkningen av avsättningarna beror bland annat på antaganden om sannolikheten att sjukfall upphör, vilket antingen kan ske genom tillfrisknande eller genom dödsfall. Resultatet är därmed beroende av både hur många försäkrade som blir sjuka (och hur stora ersättningar de har) och hur många som tillfrisknar i förhållande till tillämpade antaganden.

Sjukresultatet 2023 uppgår till 62 miljoner kronor (73). Av detta kan 49 miljoner kronor (50) hänföras till anmälda sjukfall under året, 9 miljoner kronor (11) till avveckling av befintliga sjukfall, och resterande 3 miljoner kronor (3) till inträffade men ännu inte anmälda sjukfall samt reglering av sjukfall.

Rapportering och uppföljning av försäkringsrisker

Bolagets aktuarieavdelning ansvarar för uppföljning av riskresultatet i samband med varje månadsbokslut.

OPERATIVA RISKER

Operativa risker definieras som risk för förluster orsakade av bristfälliga eller felaktiga interna rutiner och systemlösningar samt fel begångna av den egna personalen. Orsaken kan också vara externa händelser och legala risker. Operativa risker kan leda till ekonomiska förluster och minskat förtroende hos våra kunder och på marknaden. Ytterst styrande dokument är styrelsens riskpolicy och verkställande direktörens riktlinje för hantering av operativa risker.

Operativa risker hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder där ansvaret för hanteringen av operativa risker är en del av chefsansvaret på alla nivåer.

Varje år genomförs en kartläggning av operativa risker i alla processer i bolaget.

Bolaget har också rutiner för hantering av inträffade operativa incidenter och operativa förluster och använder samma system som Handelsbankenkoncernen i övrigt. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

Förutom den löpande kontrollen av operativa risker utför alla avdelningar årligen en självutvärdering av den interna kontrollmiljön. Nya och större förändringar av produkter, tjänster, processer och IT-system genomgår en riskanalys i enlighet med av bolaget beslutad riktlinje för styrning och tillsyn över produkter, tjänster och processer. Operativa risker i utlagd verksamhet hanteras i enlighet med en av styrelsen fastställd policy för uppdragsavtal. För att hantera allvariga störningar finns kris- och kontinuitetsplaner på plats i alla relevanta delar av bolaget, och en krisstab är utsedd.

Kontroll och rapportering av operativa risker

Riskhanteringsfunktionen har det övergripande ansvaret inom bolaget för de metoder som

används för att identifiera och kvantifiera operativa risker samt för att övervaka dessa och vara ett stöd för enheterna i deras arbete med operativa risker.

Handelsbanken Livs styrelse får kvartalsvis rapportering om bolagets operativa risker samt inträffade incidenter.

ÖVRIGA RISKER

Övriga risker hanteras av styrelsen genom att styrelsen årligen fastställer mål och strategier för Handelsbanken Liv. I verksamheten sker hantering av affärsrisken genom konkurrent- och marknadsbevakning, medveten produktutformning och årlig verksamhetsplanering inom varje enhet samt övergripande för bolaget.

Kapitalkrav och kapitalbas – Solvens

Risken för att bolaget inte har tillräckligt med kapital för att kunna infria sina åtaganden mot försäkringstagarna mäts genom solvenskvoten. Handelsbanken Livs styrelse fastställer i policyn för kapitalplanering bolagets sätt att hantera kapital och kapitalplanera. Kapitalkrav och kapitalbas beräknas enligt Solvens 2-regelverket. Per den 31 december 2023 uppgick solvenskapitalkravet till 11 559 miljoner kronor för Handelsbanken Liv och kapitalbasen till 26 174 miljoner kronor, vilket resulterade i en solvenskvot om 2,26.

Per den 31 december 2023 uppgick minimikapitalkravet för Handelsbanken Liv till 2 890 miljoner kronor.

Handelsbanken Liv har som målsättning att kapitalbasen ska överstiga kapitalkravet med god marginal.

Solvensberäkningar görs löpande under året. Minst en gång per år gör Handelsbanken Liv även en egen risk- och solvensbedömning (ORSA) för det framtida kapitalbehovet utifrån givna scenarion och stresstester.

NOT 3 Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder	2023			2022		
	Verkligt värde via resultaträkningen, obligatorisk	Upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Verkligt värde via resultaträkningen, obligatorisk	Upplupet anskaffningsvärde	Totalt
mkr						
Aktier och andelar	67		67	-115		-115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	280		280	-183		-183
Kassa och bank		321	321		67	67
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	25 767		25 767	-27 581		-27 581
Derivat	0		0	0		0
Övriga tillgångar		0	0		0	0
Efterställda skulder		-55	-55		-23	-23
Summa	26 114	266	26 380	-27 879	44	-27 835

Beloppen i tabellen ovan avser nettovinst eller nettoförluster inklusive utdelningar och valutakursförändringar på finansiella tillgångar och skulder, räntetäckningar för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde och räntekostnader för finansiella skulder som inte redovisas till verkligt värde via resultatet.

Tabellen inkluderar inte a) kapitalförvaltningskostnader, b) tilldelad avkastning, kapitaltillskott och värdeförändring på försäkringsåtaganden som uppstår från finansiella skulder men som redovisas i Resultaträkningen på raden Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar.

NOT 4 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

	2023			2022		
	Verkligt värde via resultaträkningen, obligatorisk	Upplupet anskaffningsvärde ¹	Totalt	Verkligt värde via resultaträkningen, obligatorisk	Upplupet anskaffningsvärde ¹	Totalt
mkr						
Tillgångar						
Kassa och bank		10 390	10 390		9 357	9 357
Aktier och andelar	613		613	200		200
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 333		5 333	5 403		5 403
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	51 989		51 989	45 123		45 123
Fondförsäkringstillgångar	194 103		194 103	168 771		168 771
Övriga tillgångar		353	353		204	204
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		24	24	0	25	25
Summa finansiella tillgångar	252 038	10 767	262 805	219 497	9 586	229 083
Icke-finansiella tillgångar			3 900			3 756
Summa tillgångar			266 705			232 839
Skulder						
Efterställda skulder		1 129	1 129		1 129	1 129
Livförsäkringsavsättning		5 521	5 521		5 776	5 776
Villkorad återbäring		500	500		443	443
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	51 989		51 989	45 123		45 123
Fondförsäkringsåtaganden	194 311		194 311	168 771		168 771
Övriga skulder		701	701		608	608
Summa finansiella skulder	246 300	7 851	254 151	213 894	7 956	221 850
Icke-finansiella skulder			774			622
Summa skulder			254 925			222 472

¹ Redovisat värde bedöms vara en rimlig approximation av verkligt värde. Avseende Efterställda skulder betalas ränta löpande varför skulden motsvarar nominellt belopp.

NOT 5 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

mkr	2023				2022			
	Nivå 1 Noterat marknadspris	Nivå 2 Värdering baserad på observerbar marknadsdata	Nivå 3 Värdering delvis baserad på icke-observerbar marknadsdata	Totalt	Nivå 1 Noterat marknadspris	Nivå 2 Värdering baserad på observerbar marknadsdata	Nivå 3 Värdering delvis baserad på icke-observerbar marknadsdata	Totalt
Tillgångar								
Aktier och andelar	595	0	18	613	179		21	200
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 333			5 333	5 403			5 403
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	49 169	2 820		51 989	44 376	747		45 123
Fondförsäkringstillgångar	194 103			194 103	168 771			168 771
Skulder								
Villkorad återbäring avseende depåförsäkring	49 169	2 820		51 989	44 376	747		45 123
Fondförsäkringsåtaganden	194 311			194 311	168 771			168 771

Instrument vars värden delvis baseras på icke-observerbar marknadsdata, nivå 3

mkr	2023		2022	
	Aktier och andelar	Totalt	Aktier och andelar	Totalt
Redovisat värde vid årets ingång	21	21	31	31
Värdeförändringar redovisade i resultaträkningen	-2	-2	-8	-8
Avyttrat under året	-1	-1	-2	-2
Redovisat värde vid årets utgång	18	18	21	21

Under perioden har 1 819 miljoner kronor (0) flyttas från nivå 1 till nivå 2. Under perioden har 0 miljoner kronor (0) flyttas från nivå 2 till nivå 1. Periodens förflyttningar från nivå 1 till 2 beror på ändrade bedömningar relaterat till månadshandlade fonder. För vissa fonder har marknaden inte bedömts tillräckligt aktiv för att klassificeras som nivå 1 och har därför klassificerats som nivå 2.

Realiserat och orealiserat resultat från nivå 3-innehav redovisas i den tekniska resultaträkningen. Realiserat resultat avseende avyttrade tillgångar uppgick till 1 miljoner kronor (2) och redovisas på raden Kapitalavkastning, kostnader. Den orealiserade värdeförändringen redovisas på raden Orealiserade förluster på placeringstillgångar och uppgick till 2 miljoner kronor (8).

NOT 6 Transaktioner med närstående

Fordringar och skulder till närstående	2023				2022			
	Moderbolag ¹	Dotterbolag ²	Övriga koncernbolag ³	Totalt	Moderbolag ¹	Dotterbolag ²	Övriga koncernbolag ³	Totalt
mkr								
Kassa och bank	10 352	-	-	10 352	9 228	-	-	9 228
Övriga tillgångar	-	0	111	111	31	0	101	132
Summa	10 352	0	111	10 463	9 259	0	101	9 360
Efterställda skulder	1 129	-	-	1 129	1 129	-	-	1 129
Övriga skulder	14	1	0	15	39	1	0	40
Summa	1 143	1	0	1 144	1 168	1	0	1 169

Närstående – intäkter och kostnader	2023					2022				
	Moderbolag ¹	Dotterbolag ²	Övriga koncernbolag ³	Övriga närstående ⁴	Totalt	Moderbolag ¹	Dotterbolag ²	Övriga koncernbolag ³	Övriga närstående ⁴	Totalt
mkr										
Försäljning av tjänster	1	16	1 267	-	1 284	1	25	1 193	-	1 219
Inköp av tjänster	-382	-3	-4	-	-389	-370	-3	-4	-	-377
Övriga intäkter	321	-	-	-	321	67	-	-	-	67
Övriga kostnader	-55	-	-	-16	-71	-23	-	-	-16	-39
Summa	-115	13	1 263	-16	1 145	-325	22	1 189	-16	870

¹ Med moderbolag avses Handelsbanken AB.

² Med dotterbolag avses SHB Liv Försäkrings AB, Handelsbanken Fastigheter AB och Svenska RKA AB.

³ Med övriga koncernbolag avses Handelsbanken AB:s övriga dotterbolag.

⁴ Med övriga närstående avses pensionskostnader till Pensionskassan SHB, försäkringsförening.

Handelsbanken Liv AB:s intäkter från Övriga koncernbolag avser till största del erhållna fondrabatter.

Handelsbanken Livs koncerninterna inköp av tjänster avser till en betydande del IT-tjänster och övriga tjänster från moderbolaget Handelsbanken.

Övriga intäkter avser primärt koncerninterna ränteintäkter. Övriga kostnader mot Övriga närstående avser Pensionskostnader från Pensionskassan SHB, försäkringsförening. Se även not 17.

Internpriser inom försäkringsrörelsen följer regelverk och riktlinjer som tillämpas inom Handelsbankenkoncernen. Internpriserna baseras på självkostnadsprincipen, dock högst marknadspris. Priset på kapitalförvaltning baseras på marknadspris.

NOT 7 Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)

mkr	2023	2022
Inbetalda eller tillgodoförda premier	596	630
Summa premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	596	630
Premier för avgiven återförsäkring	-33	-38
Summa premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	563	592
<i>varav premieinkomst från koncernföretag</i>	<i>285</i>	<i>296</i>

Samtliga premier avser riskförsäkring och är periodiska premier. Av de totala premieinkomsterna (efter avgiven återförsäkring) avser 17 miljoner kronor (54) andra EES-länder.

Upplysning om inbetalda premier som har bokförts i balansräkningen		2023	2022
mkr			
Inbetalda eller tillgodoförda premier		25 297	22 549
Summa		25 297	22 549

Inbetalda premier för direkt försäkring	2023		2022	
	Periodiska premier	Engångspremier	Periodiska premier	Engångspremier
mkr				
Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	8 109	17 177	7 322	15 214
Avtal för försäkring med garanterad ränta	11	-	12	-
Summa	8 120	17 177	7 334	15 214

NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter, teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Erhållna utdelningar	394	360
Erhållna fondrabatter	899	900
Ränteintäkter	68	21
<i>varav ränteintäkter från koncernföretag</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Valutakursvinst, netto	-	6
Realisationsvinst, netto	-	-
Aktier och andelar	15	75
Summa realisationsvinst, netto	15	75
Summa kapitalavkastning, intäkter	1 376	1 362

NOT 9 Orealiserade vinster på placerings-tillgångar, teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Aktier och andelar	47	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	256	-
Summa	303	-

NOT 10 Övriga tekniska intäkter

mkr	2023	2022
Premieavgifter	5	4
Kapitalavgifter	0	0
Övriga avgifter	0	0
Riskintäkter	108	89
Summa	113	93

NOT 11 Intäkter från investeringsavtal

mkr	2023	2022
Premieavgifter	1	1
Kapitalavgifter	626	623
Övriga avgifter	45	46
Summa	672	670

NOT 12 Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)

mkr	2023	2022
Utbetalda försäkringsersättningar (före avgiven återförsäkring)	-353	-352
Driftskostnader för skadereglering	-10	-9
Återförsäkrarens andel	10	7
Summa utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-353	-354
Förändringar i avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	2	8
Återförsäkrarens andel	6	0
Summa förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)	8	8
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-345	-346
Upplysning om utbetalda försäkringsersättningar som har bokförts i balansräkningen		
Utbetalda försäkringsersättningar	-3 935	-4 134
Annullationer och återköp	-12 844	-9 502
Summa	-16 779	-13 636

NOT 13 Förändring i andra försäkrings- tekniska avsättningar

mkr	2023	2022
Tilldelad avkastning avseende fond- och depåförsäkring	-24 527	28 653
Tilldelad avkastning avseende försäkring med garanterad ränta	-318	293
Realiserat kapitaltillskott	-1	-452
Övriga förändringar	-94	-84
Summa	-24 940	28 410

NOT 14 Funktionsindelade driftskostnader

Tekniska kostnader mkr	2023	2022
Anskaffningskostnader	-82	-76
Administrationskostnader	-492	-465
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	7	13
Summa driftskostnader	-567	-528
Driftskostnader för skadereglering	-10	-9
Kapitalförvaltningskostnader	-219	-198
Summa totala driftskostnader	-796	-735

Driftskostnader för skadereglering redovisas under not 12 Försäkringsersättningar, driftskostnader relaterade till finansförvaltningen redovisas under not 18 Kapitalavkastning, kostnader.

NOT 15 Leasingkostnader

Handelsbanken Liv hyr lokaler av moderbolaget Svenska Handelsbanken AB. Redovisad hyreskostnad innefattar kostnad för fastighetsskatt och el samt VA, värme, ventilation och kyla vilket ingår i hyreskostnaden. Övriga fastighetskostnader, exempelvis fastighetservice, bevakning och lokalvård faktureras som tillägg till hyreskostnaden och redovisas separat som driftskostnad. Hyreskontraktet löper till 2027-12-31 och förlängs därefter med tre månader i taget.

Handelsbanken Liv hyr kontorsinventarier, exempelvis datorer, skärmar, kopiatorer och mobiltelefoner, av moderbolaget Handelsbanken AB. Avtalet löper tillsvidare med en uppsägningstid på 36 månader. Leasing av inventarier, datorer och motsvarande sker på avrop och fakturering sker för avropade enheter.

Handelsbanken Liv leasar bilar av moderbolaget Handelsbanken AB. Leasingperioden uppgår till tre år. Som leasingkostnad redovisas inte debiterade tillkommande kostnader för motorfordon, exempelvis försäkringskostnad och kostnad för trängselavgift. Samtliga leasingkostnader i Handelsbanken Liv redovisas som operationell leasing. Handelsbanken Liv har inga leasingintäkter för verksamhetsåret.

mkr	2023	2022
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	12	12

mkr	2024	2025	2026	2027
Sammanlagda odiskonterade värdet av framtida, icke uppsägningbara, leasingavgifter	12	12	12	11

NOT 16 Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer

Arvoden till revisorer mkr	2023	2022
PWC, Revision	-0,9	-1,0
PWC, Övriga uppdrag	-0,2	-0,2
Deloitte, Revision	-0,5	-
Deloitte, Övriga uppdrag	-	-
Ernst & Young AB, revision	-	0,3
Ernst & Young AB, övriga uppdrag	-	-
Summa	-1,6	-0,9

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen, bokföringen och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt övriga granskingsuppdrag som det ankommer på bolagets externa revisor att utföra enligt lag. Allt annat är att betrakta som tilläggsuppdrag i form av skattekonsultationer eller andra uppdrag. Inga arvoden för skatterådgivning har utgått under året till revisorer med revisionsuppdrag.

Kostnader för internrevision har under året uppgått till 1,9 miljoner kronor (1,7).

NOT 17 Personalkostnader

Personalkostnader mkr	2023	2022
Löner och arvoden	-67	-73
Socialavgifter	-22	-23
Pensionskostnader	-27	-28
Rörlig ersättning Oktogonen	0	-2
Andra personalkostnader	-2	0
Summa	-118	-126

Pensionskostnader avser betalda pensionspremier. Pensionsplanen för anställda följer BTP-planen. Kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 22 miljoner kronor (23).

Varav löner och arvoden mkr	2023	2022
Vd, vice vd och styrelse	-7	-6
Övriga ledande befattningshavare	-5	-6
Summa	-12	-12

Pensionskostnader	2023	2022
Vd, vice vd och styrelse	-2	-2
Övriga ledande befattningshavare	-1	-2
Summa	-3	-4

Till verkställande direktören och vice verkställande direktören i Handelsbanken Liv utgick en total lön om 6 miljoner kronor (4,8) varav övriga förmåner utgör 0,1 miljoner kronor (0,1).

Pensionskostnaderna till verkställande direktören, vice verkställande direktören samt externa styrelseledamöter uppgick till 2,1 miljoner kronor (1,8). Pensionsförpliktelserna till verkställande direktören, vice verkställande direktören och styrelsen är 12,3 miljoner kronor (8,7) och för övriga ledande befattningshavare 3,6 miljoner kronor (4,9). Ersättning till externa styrelseledamöter i bolaget utgick med 0,9 miljoner kronor (0,8). Det finns inget avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner till styrelseledamöter, verkställande direktören eller andra personer i företagets ledning.

Policy och beslutsprocess för ersättning till anställda i ledande positioner och övriga anställda som kan påverka bolagets risknivå
Handelsbanken Liv har ett ersättningsutskott som bereder väsentliga ersättningsbeslut, som exempelvis ersättningar till verkställande direktören, anställda i ledande positioner och centrala funktioner, samt bereder och följer upp bolagets ersättningspolicy. Styrelsen beslutar om ersättning till verkställande direktören, anställda i ledande positioner och till de ansvariga för de centrala funktionerna.

Till grund för styrelsens beslut om ersättningar ligger en årlig riskanalys av vilka risker ersättningspolicy och ersättningssystemet kan vara förknippade med. Compliancefunktionen och riskhanteringsfunktionen granskar självständigt ersättningspolicyns efterlevnad mot gällande regelverk samt att bolagets ersättningar och dess risker överensstämmer med ersättningspolicy.

Compliance- och riskhanteringsfunktionerna rapporterar resultatet av sina granskningar till ersättningsutskottet. Närmare redogörelse för bolagets ersättningar lämnas på bolagets webbplats.

Ledande befattningshavares villkor och ersättningar

Pension för verkställande direktören i Handelsbanken Liv utgår enligt samma pensionsplan som för övriga medarbetare, se nedan. Verkställande direktören har utöver detta en premiebestämd pension om 10 procent av lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp. Bolaget belastas årligen för kostnaden i samma takt som intjäningen sker. Vid avgång före fastställd pensionsålder utfärdas fribrev på intjänad pension.

Uppsägningstid för verkställande direktören i Handelsbanken Liv är sex månader från verkställande direktörens sida och tolv månader från Handelsbanken Livs sida. För övriga ledande befattningshavare är uppsägningstiden i enlighet med kollektivavtal.

Verkställande direktören och andra ledande befattningshavare har i likhet med andra medarbetare i Handelsbankenkoncernen rätt till Oktogonen givet att Handelsbankens styrelse beslutar om avsättning. En förutsättning för att avsättning ska ske är att Handelsbankenkoncernen uppfyller målet att ha en bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på bankens hemmamarknader. För närmare detaljer och upplysningar hänvisas till Handelsbankens årsredovisning.

Antal anställda (medeltal under året)	2023	2022
Sverige	90	94
Norge	1	7
Summa	91	101

Fördelning män/kvinnor	2023		2022	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sverige	32	57	34	60
Norge	1	0	2	5
Summa	33	57	36	65

Könsfördelning bland ledande befattningshavare	2023		2022	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Ledande befattningshavare	5	2	5	2
Styrelse	3	5	4	4

Pensioner

Från och med 65 års ålder utgår ålderspension enligt pensionsavtalet mellan BAO och Finansförbundet respektive BAO och SACO-förbunden med 10 procent av årslönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedel i inkomstbasbeloppintervallet 7,5–20 utgår ålderspension med 65 procent och i inkomstbasbeloppintervallet 20–30 utgår ålderspension med 32,5 procent av årslönen. På lönedel överstigande 30 inkomstbasbelopp utgår ingen ålderspension.

Handelsbanken Liv har förvaltningstillgångar i form av försäkringar i försäkringsbolag som inte är närstående vilka är kopplade till förmånsbestämda pensionsförpliktelser enligt BTP2-avtalet som avser pensionsförmåner intjänade av anställda till och med 2011.

BTP2-förpliktelser som avser pensionsförmåner intjänade efter 2011 är tryggade genom försäkring hos Pensionskassan SHB. Handelsbanken Liv tillämpar förenklingsregeln i RFR 2 gällande förmånsbaserade planer. Detta innebär att förmånsbestämda pensionsplaner som betalas till ett försäkringsbolag, en försäkringsförening eller liknande redovisas som avgiftsbestämda planer. För pensionsförpliktelser som tryggats genom överföring av medel till en pensionsstiftelse redovisas en avsättning endast om stiftelsens förmögenhet värderad till marknadsvärde understiger förpliktelsen.

I enlighet med pensionsavtalet mellan BAO och Finansförbundet respektive BAO och SACO-förbunden utgår pension till nyanställda (gäller ej anställda från koncernbolag) från och med den 1 mars 2020 enligt BTP 1. Detta är en premiebestämd pensionsplan som innebär att bolaget varje månad sätter av ett belopp till ålderspension i form av en premie i en pensionsförsäkring. Premien placeras hos Handelsbanken Liv. Premien utgörs av 4,5 procent på lönedelar upp till 6,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på lönedelar mellan 6,5 och 32 inkomstbasbelopp. Utöver ålderspension ingår även sjukpension, barnpension, efterlevandepension och trygghetsförsäkringar i BTP 1.

NOT 18 Kapitalavkastning, kostnader, teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Kapitalförvaltningskostnader	-219	-198
Räntekostnader	0	0
<i>varav kostnader till koncernbolag</i>	0	0
Valutakursförlust, netto	-2	-
Realisationsförlust, netto		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2	-12
Summa realisationsförlust, netto	-2	-12
Summa kapitalavkastning, kostnader	-223	-210

NOT 21 Kapitalavkastning, kostnader, icke-teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Kapitalförvaltningskostnader	-1	-1
Räntekostnader	-62	-32
<i>varav kostnader till koncernbolag</i>	-55	-23
Valutakursförlust, netto	0	-
Realisationsförlust, netto		
Aktier och andelar	-	-2
Summa realisationsförlust, netto	-	-2
Summa kapitalavkastning, kostnader	-63	-35

NOT 19 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Aktier och andelar	-	-210
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-192
Summa	-	-402

NOT 20 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning

mkr	2023	2022
Erhållna utdelningar	-	0
Ränteintäkter	299	99
<i>varav ränteintäkter från koncernbolag</i>	319	66
Valutakursvinst, netto	0	0
Realisationsvinst, netto		
Aktier och andelar	3	-
Summa realisationsvinst, netto	3	-
Summa kapitalavkastning, intäkter	302	99

NOT 22 Immateriella tillgångar

Andra immateriella tillgångar mkr	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	226	204
Förvärv under året	110	22
Utrangeringar under året	-71	-
Anskaffningsvärde vid årets slut	265	226
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-64	-52
Årets avskrivningar	-13	-12
Utrangeringar under året	57	-
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-20	-64
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-42	-42
Årets utrangeringar	14	-
Ackumulerade nedskrivningar	-28	-42
Bokfört värde	217	120

Andra immateriella tillgångar består av internt utarbetade utvecklingskostnader. De immateriella tillgångar som redovisas i Handelsbanken Liv skrivs av enligt en bedömd nyttjandeperiod på fem år. Inga immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod finns.

NOT 23 Aktier och andelar i koncernföretag

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag, 2023	Org.nr	Säte	Antal	Kapitalandel	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
Företag								
mkr								
Svenska RKA International Insurance Services AB	556324-2964	Stockholm	500	100%	3	1	1	0
SHB Liv Försäkrings AB	2478149-7	Helsingfors	1 000	100%	128	82	837	62
Handelsbanken Fastigheter AB	556873-0021	Stockholm	50 000	100%	3 151	3 151	2 791	232
					3 282	3 234		

Specifikation av moderbolagets direkta innehav av andelar i dotterbolag, 2022	Org.nr	Säte	Antal	Kapitalandel	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
Företag								
mkr								
Svenska RKA International Insurance Services AB	556324-2964	Stockholm	500	100%	3	1	1	0
SHB Liv Försäkrings AB	2478149-7	Helsingfors	1 000	100%	128	82	785	85
Handelsbanken Fastigheter AB	556873-0021	Stockholm	50 000	100%	3 151	3 151	2 559	1 266
					3 282	3 234		

NOT 24 Aktier och andelar

Verkligt värde mkr	2023	2022
Svenska aktier och andelar	489	109
Utländska aktier och andelar	124	91
Summa	613	200
<i>varav onoterade aktier och andelar</i>	<i>18</i>	<i>21</i>

Anskaffningsvärde mkr	2023	2022
Svenska aktier och andelar	532	196
Utländska aktier och andelar	291	255
Summa	823	451
<i>varav onoterade aktier och andelar</i>	<i>273</i>	<i>274</i>

NOT 25 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Balansposten inkluderar i enlighet med FFFS 2019:23 andelar i värdepappersfonder om mer än hälften utgörs av räntebärande värdepapper eller liknande instrument.

Övriga svenska emittenter mkr	2023	2022
Verkligt värde	5 333	5 403
Upplupet anskaffningsvärde	5 275	5 602
<i>varav onoterade</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Räntebindingstider per den 31 december

Verkligt värde mkr	2023	2022
0–3 mån	-	-
3 mån–1 år	1 739	3 788
1–5 år	3 594	1 615
Summa	5 333	5 403

NOT 26 Villkorad återbäring avseende depåförsäkring

mkr	2023	2022
Fondtillgångar	36 188	31 222
Aktier	13 067	10 766
Övrigt	2 734	3 135
Summa	51 989	45 123

NOT 27 Fondförsäkringstillgångar

mkr	2023	2022
Aktiva aktiefonder	63 272	55 916
Indexfonder	11 964	8 441
Blandfonder	113 477	99 104
Räntefonder	5 390	5 310
Summa	194 103	168 771

NOT 28 Övriga fordringar

mkr	2023	2022
Fordran koncernföretag	0	31
Fordran, ej likviderade aktier och fondhandel	228	104
Övriga fordringar	124	69
Summa	352	204

NOT 29 Kassa och bank

mkr	2023	2022
Medel på konto hos koncernföretag	10 352	9 228
Övriga likvida medel	38	129
Summa	10 390	9 357

NOT 30 Förutbetalda anskaffningskostnader

mkr	2023	2022
Anskaffningsvärde vid årets början	281	263
Årets aktiveringar	107	88
Årets avskrivningar	-77	-70
Summa	311	281

Direkta anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal samt har ett väsentligt värde för framtida intäkter aktiveras och periodiseras över kontraktens uppskattade intjänandetid. Den genomsnittliga intjänandetiden har bedömts uppgå till cirka sju år, vilket motsvarar en årlig avskrivning på 14,3 procent. Avskrivningstiden är beräknad utifrån genomsnittlig livslängd för avslutade försäkringsavtal uppdelat på olika avtalsgrupper inom Handelsbanken Livs affär.

NOT 31 Aktiekapital

	2023	2022
Aktiekapital, mkr	100	100
Antal aktier	100 000	100 000
Kvotvärde, kr	1 000	1 000

Uppgift om eget kapitals uppdelning mellan bundet och fritt eget kapital framgår i Rapport över förändringar i eget kapital.

NOT 32 Livförsäkringsavsättning

mkr	2023	2022
Ingående balans	5 983	6 274
Inbetalningar	18	19
Utbetalningar	-494	-526
Tilldelad avkastning	314	-294
Realiserat kapitaltillskott	0	452
Förflyttning av villkorad återbäring	-57	120
Förändring livsfallsavsättning	-4	-39
Avkastningsskatt	-16	-6
Övriga förändringar	-34	-17
Utgående balans	5 710	5 983

Livförsäkringsavsättning avseende försäkringar med garanterad ränta utgörs av det garanterade värdet, avsättning för framtida livsfallsförluster samt oförbrukad premie.

Ovan specificerade förändringar bestående av in- och utbetalningar, tilldelad avkastning och kapitaltillskott avser de totala förändringarna av försäkringskapitalet inklusive villkorad återbäring.

NOT 33 Avsättning för oreglerade skador

mkr	Fastställda skador	Icke fastställda skador	Avsättning för skade-, liv- och sjukräntor	Totalt	
				2023	2022
Ingående balans	15	76	144	235	280
Årets förändring	-2	1	11	10	-45
Utgående balans	13	77	155	245	235

Antaganden om framtida skadeutveckling bygger på erfarenheter från det egna beståndet. Avsättning avseende icke fastställda skador är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 80 miljoner kronor (79).

Avsättning för skade-, liv- och sjukräntor är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 173 miljoner kronor (167).

NOT 34 Villkorad återbäring

mkr	2023	2022
Ingående balans	443	563
Årets förändring	57	-120
Utgående balans	500	443

NOT 35 Villkorad återbäring avseende depåförsäkringsåtaganden

mkr	2023	2022
Ingående balans	45 123	49 604
Inbetalningar	10 849	10 028
Utbetalningar	-8 507	-6 221
Värdeförändring inklusive utdelning	5 226	-7 824
Ränteintäkter	66	20
Avkastningsskatt	-467	-210
Övriga förändringar	-301	-274
Utgående balans	51 989	45 123
<i>varav förfaller inom tolv månader</i>	<i>9 801</i>	<i>5 659</i>

NOT 36 Fondförsäkringsåtaganden

mkr	2023	2022
Ingående balans	168 771	184 151
Inbetalningar	14 430	12 501
Utbetalningar	-7 775	-6 891
Värdeförändring inklusive utdelning	19 449	-20 656
Avkastningsskatt	-559	-235
Övriga förändringar	-5	-99
Utgående balans	194 311	168 771
<i>varav förfaller inom tolv månader</i>	<i>8 952</i>	<i>6 315</i>

NOT 37 Skatter

mkr	2023	2022
Skattefordran	-	-
Avsättningar för skatter	226	65

Redovisade skattekostnader i resultaträkningen	2023	2022
Årets skattekostnad	-63	-40
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	4	-1
Summa	-59	-41

Förklaring av effektiv skatt	2023	2022
Resultat före skatt	1 478,5	881,3
Avgår avkastningsbeskattat resultat	-1 229,8	-735,0
Justerat resultat före skatt	248,7	146,3
Årets skattekostnad	-62,8	-40,2
Effektiv skattesats, %	25,3	27,5
Nominell skattesats Sverige, %	20,6	20,6
Skatt beräknad enligt gällande skattesats	-51,2	-30,1
Skillnad mot årets skattekostnad	-11,6	-10,1

Skillnaden förklaras av skatteeffekt avseende följande poster

Ej avdragsgilla kostnader	-0,3	-3,9
Ej avdragsgill ränta	-11,3	-4,7
Ej skattepliktiga intäkter	0,1	0,0
Annan skattesats i utlandet	-0,2	-1,7
Övrigt	0,1	0,2
Summa	-11,6	-10,1

Uppllysning om avkastningsskatt ¹	2023	2022
Avkastningsskatt	-1 042	-452
Avkastningsskatt, uttagen	1 042	452
Summa	0	0

¹ Total avkastningsskatt, med avdrag för av försäkringstagarna uttagen avkastningsskatt, redovisas i resultaträkningen som driftskostnad.

NOT 38 Övriga skulder

mkr	2023	2022
Influtna oreglerade premier	31	42
Skuld till koncernföretag	1	32
Preliminärskatt och sociala avgifter	89	81
Oreglerade utbetalningar	43	45
Ej likviderade värdepapperstransaktioner	46	60
Övriga skulder	112	95
Summa	322	355

NOT 39 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

mkr	2023	2022
Upplupna driftskostnader	7	14
Upplupna provisionskostnader	0	0
Upplupna räntekostnader	13	8
Förutbetalda premier	347	240
Summa	367	262

NOT 40 Ställda säkerheter

mkr	2023	2022
Registerförda placeringstillgångar för försäkringstagarnas räkning	258 635	225 383
Summa	258 635	225 383

NOT 41 Eventualförpliktelser och övriga åtaganden

mkr	2023	2022
Investeringsåtaganden för alternativa placeringar	41	41
Summa	41	41

NOT 42 Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag

mkr	Innehav i fonder	
	2023	2022
Tillgångar		
Aktier och andelar	590	50
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 333	5 403
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	230 291	199 993
Summa innehav i strukturerade företag som inte konsolideras	236 214	205 446

Ett strukturerat företag är ett företag som har utformats så att röster eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn vid avgörandet av vem som har det bestämmande inflytandet i företaget, exempelvis när rösträtten endast avser administrativa uppgifter och relevanta aktiviteter regleras genom avtal. Handelsbanken Livs innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är begränsat och utgörs endast av fondandelar. Fondandelar som ägs genom fondförsäkringsavtal utgör inte grund för konsolidering, och utgör därmed icke-konsoliderade strukturerade företag. Den maximala exponeringen för förlust för alla innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är det redovisade värdet på innehaven. De totala tillgångarna för dessa företag anses inte som meningsfull information för att förstå de relaterade riskerna och därför har de inte presenterats.

NOT 43 Tillgångar och skulder som innehas för försäljning

Tillgångar och skulder i Handelsbanken Livs filial i Finland utgör tillgångar och skulder som innehas för försäljning och är en avyttringsgrupp i enlighet med IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning. Vidare utgör aktierna i dotterbolaget SHB Liv Försäkrings AB i Finland en anläggnings-tillgång som innehas för försäljning. För en beskrivning av redovisningsprinciperna, se not 1.

Som en del av Handelsbankens försäljning av verksamhet i Finland, sålde Handelsbanken Liv sina finska försäkringsbestånd till Fennia Liv under det andra kvartalet 2023. Affären är villkorad av sedvanliga myndighetsgodkännanden och förväntas slutföras under 2024.

2023-12-31	Sverige	Finland	Total
Tillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	82	-	82
Kassa och bank	-	3	3
Summa	82	3	85
Skulder			
Avsättning för oreglerade skador	-	3	3
Summa	-	3	3

2022-12-31	Sverige	Finland	Total
Tillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	82	-	82
Kassa och bank	-	3	3
Summa	82	3	85
Skulder			
Avsättning för oreglerade skador	-	3	3
Summa	-	3	3

NOT 44 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

NOT 45 Förslag till vinstdisposition

kr	
Till årsstämmans förfogande står för Handelsbanken Liv AB följande medel:	
Balanserade vinstmedel	10 023 143 323
Årets resultat	1 420 005 360
Summa	11 443 148 684

Styrelsen föreslår att alla medel till årsstämmans förfogande balanseras i ny räkning.

Styrelsens och vd:s underskrifter

Härmed försäkras att årsredovisningen upprättats i enlighet med god redovisningssed, att årsredovisningen ger en rättvisande bild av bolagets ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som bolaget står inför.

Stockholm den 19 mars 2024

Mikael Hallåker
Ordförande

Katarina Berner Frösdal
Ledamot

Kajsa Bohr
Ledamot

Viveka Classon
Ledamot

Dan Lindwall
Ledamot

Anders Ohlner
Ledamot

Ann-Christin Thorsell
Arbetstagarrepresentant, ledamot

Tobias Lindhe
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur.

PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Handelsbanken Liv Försäkrings AB, org.nr 516401-8284

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Handelsbanken Liv Försäkrings AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Handelsbanken Liv Försäkrings ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Handelsbanken Liv Försäkrings AB.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets styrelse i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Handelsbanken Liv Försäkrings AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi

beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till bolagets struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken bolaget verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapporteringen som helhet (se tabellen nedan). Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av livförsäkringsavsättningar

Per den 31 december 2023 uppgick försäkringstekniska avsättningar till 5 955 mSEK, varav 5 710 mSEK avser livförsäkringsavsättningar.

Livförsäkringsavsättningar ska motsvara nuvärdet av försäkringsbolagets framtida åtaganden gentemot försäkringstagarna med hänsyn tagen till faktorer som garanterad avkastning, omkostnader och dödlighet. Avsättningen för framtida åtaganden beräknas med hjälp av aktuariella metoder.

Givet att det kräver att bolaget gör bedömningar och antaganden med väsentlig påverkan på redovisade belopp har värderingen av livförsäkringsavsättningarna ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (11. Livförsäkringsavsättning) samt not 32 Livförsäkringsavsättning.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vi har utvärderat bolagets process för reservsättning och utvärderat lämpligheten i metoder och antaganden samt rimlighetsbedömt beräkningar av avsättningar gällande de väsentliga försäkringsklasserna.

Vi har använt våra interna aktuarier för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört avseende försäkringstekniska avsättningar.

Vi har granskat lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående livförsäkringsavsättningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1–5 och 39–40. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Handelsbanken Liv Försäkrings AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Handelsbanken Liv Försäkrings AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företaget någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Handelsbanken Liv Försäkring ABs revisor av bolagsstämman den 22 mars 2023 och har varit bolagets revisor sedan 23 mars 2022.

Stockholm den 19 mars 2024
PricewaterhouseCoopers AB

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

Styrelse

MIKAEL HALLÅKER
Född 1959
Styrelseordförande
Invald i styrelsen 2017

**KATARINA BERNER
FRÖSDAL**
Född 1956
Invald i styrelsen 2015

KAJSA BOHR
Född 1968
Invald i styrelsen 2023

VIVEKA CLASSON
Född 1968
Invald i styrelsen 2017

DAN LINDWALL
Född 1965
Invald i styrelsen 2020

ANDERS OHLNER
Född 1955
Invald i styrelsen 2014

**ANN-CHRISTIN
THORSELL**
Född 1965
Arbetstagarrepresentant
Invald i styrelsen 2020

Ledning

TOBIAS LINDHE
Född 1972
Verkställande direktör
anställd 2021

MATTIAS SANDHOLM
Född 1973
Vice verkställande direktör
anställd 2017

SIMON ERIKSSON
Född 1986
Chef Finans Aktuarie &
Lönsamhetsanalys
anställd 2011

LINDA HELLSTRÖM
Född 1972
Chef Juridik & Produkt
anställd 2012

JOACHIM ALES
Född 1972
Chef Operations
anställd 2021

ELIN NYGÅRDH
Född 1984
Ansvarig Personalfrågor
anställd 2013

Definitioner

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

Det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

FÖRSÄKRINGSTEKNISK AVSÄTTNING

Sammanfattande benämning på posterna Livförsäkringsavsättning, Avsättning för oreglerade skador, Villkorad återbäring och Fondförsäkringsåtaganden.

FÖRVALTNINGSKOSTNADSPROCENT

Driftskostnader för administration, anskaffning och skadereglering i förhållande till det genomsnittliga värdet på de förvaltade tillgångarna.

GARANTERAD RÄNTA

Den räntesats före avdrag för avgifter och skatt som används för att räkna upp det garanterade kapitalet i en försäkring med garanterad ränta.

GARANTERAT KAPITAL

En del av försäkringskapitalet i försäkringar med garanterad ränta. Detta kapital växer med garanterad ränta och med premieinbetalningar. Från värdet dras avgifter och skatter samt utbetalda försäkringsersättningar.

KAPITALBAS

Kapitalbasen är det kapital bolaget har för att täcka kapitalkravet och består av den positiva skillnaden mellan bolagets tillgångar och skulder samt förlagslån.

LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

Värdet av framtida garanterade försäkringsersättningar, pensionsbelopp och övriga garanterade utbetalningar, minskat med värdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

SOLVENSKAPITALKRAV OCH MINIMIKAPITALKRAV

Solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet är två olika nivåer som kapitalbasen minst ska uppgå till. Om solvenskapitalkravet underskrids ska tillsynsmyndigheten underrättas och en åtgärdsplan tas fram för hur situationen ska avhjälpas. Minimikapitalkravet är en lägre nivå än solvenskapitalkravet vars underskridande medför ännu tuffare krav på åtgärdsplan samt eventuella andra krav på åtgärder. Om åtgärdsplanen bedöms otillräcklig eller om den inte har kunnat genomföras inom utsatt tidsram, kan tillståndet att bedriva försäkringsrörelse återkallas.

SOLVENSKVOT

Solvenskvot är ett mått på hur mycket kapitalbas bolaget har i förhållande till solvenskapitalkravet. En solvenskvot om 1 innebär att bolaget precis lever upp till kraven.

TOTALAVKASTNING

Summan av värdeförändringar och avkastning på de tillgångar som förvaltas för sparkunder med garanterad ränta. Avkastningen är beräknad efter uttag av avgifter som är förknippade med förvaltningen.

VILLKORAD ÅTERBÄRING

Villkorad återbäring är i försäkringar med garanterad ränta skillnaden mellan försäkringskapitalet och garanterat kapital. I depåförsäkringar är hela försäkringens värde villkorad återbäring.

VINSTUTDELANDE BOLAG

I ett vinstutdelande bolag står aktieägarna för riskkapitalet och det är tillåtet att dela ut vinst.

